

Κοινωνία

ΣΕ ΑΠΟΓΝΩΣΗ ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

ΕΙΔΟΣ ΥΠΟ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ Ο ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

Η υγεία φαντάζει είδος πολυτελείας, καθώς όποιος έχει χρήματα πληρώνει από την τσέπη του τις επισκέψεις σε ιδιώτες, αλλιώς αναγκάζεται να στηθεί στην ουρά στα εξωτερικά ιατρεία ή στα επείγοντα, με χρόνο αναμονής που φθάνει και τις 6 ώρες.

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ
defthimiadou@ethnos.gr

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΣ κατά το υπουργείο Υγείας - αλλά όχι και διαθέσιμος φανταίνεται ότι είναι ακόμη ο οικογενειακός γιατρός, που έχει γίνει σμάρτα της κυβέρνησης χωρίς ωστόσο να υπάρχουν οι υποδομές αλλά και το ιατρικό προσωπικό για να καλυφθεί ο πληθυσμός.

Εν όψει μάλιστα του κύματος των εποχικών ιώσεων και της γρίπης, οι περίπου 10 εκατ. Έλληνες ασφαλισμένοι του ΕΟΠΥΥ είναι σε απόγνωση, καθώς αδυνατούν να βρουν υποχρεωτικό οικογενειακό γιατρό, ο οποίος δεν υπάρχει ούτε για δείγμα.

Ετσι οι ασθενείς είναι διπλά εκτεθειμένοι περίπου 2,5 μήνες πριν ξεκινήσει η πλήρης εφαρμογή του νέου συστήματος, καθώς για να επισκεφθεί κανείς εξειδικευμένο γιατρό, όπως καρδιολόγο, ορθοπαιδικό, πνευμονολόγο, θα πρέπει να διαθέτει παραπεμπτικό από οικογενειακό γιατρό. Από τη μία άκρη της χώρας ως την άλλη οι διαθέσιμοι οικογενειακοί γιατροί είναι ελάχιστοι, αλλά παρ' όλα αυτά οι πολίτες, με βάση τις οδηγίες του υπουργείου Υγείας, οφείλουν να επιλέξουν τον δικό τους, ώστε να σωτηρθεί η ανασυγκρότηση του συστήματος. Ουδείς όμως στο υπουργείο Υγείας έχει αναρωτηθεί από το καλοκαίρι, οπότε και διακόπηκαν οι συμβάσεις με τους ιδιώτες οικογενειακούς γιατρούς (παθολόγους, γενικούς γιατρούς και παιδίατρους) του ΕΟΠΥΥ, τι κάνουν οι πολίτες.

Η απάντηση είναι απλή: Οποίος έχει χρήματα πληρώνει εδώ και τρεις μήνες από την τσέπη του τις επισκέψεις σε ιδιώτες γιατρούς, και όποιος δεν έχει απλώς στριμβώνεται στα εξωτερικά ιατρεία ή στα επείγοντα των νοσοκομείων. Αποτέλεσμα είναι εκεί να επικρατεί συνωστισμός και

ταλαιπωρία, αφού οι αναμονές φθάνουν και τις 6 ώρες σύμφωνα με το ρεπορτάζ του «Εθνους της Κυριακής».

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, συμβεβλημένοι με τον ΕΟΠΥΥ είναι 624 ιδιώτες οικογενειακοί γιατροί, ενώ στις περιφέρειες Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟΜΥ) υπάρχουν μόλις 220 οικογενειακοί γιατροί που έχουν προσληφθεί. Ίσως γι' αυτό μέχρι σήμερα έχουν εγγραφεί σε οικογενειακό γιατρό μόλις 120.000 πολίτες, που αποτελεί λίγο παραπάνω από το 1% του γενικού πληθυσμού. Με βάση την καταγραφή του «Εθνους» σε όλη τη χώρα υπάρχουν 10 νομοί που δεν διαθέτουν απολύτως κανένα οικογενειακό γιατρό, ούτε Γενικής Ιατρικής ή Παθολογίας αλλά ούτε και παιδίατρο. Επίσης 31 νομοί διαθέτουν... μηδέν συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ παιδίατρους και είναι άγνωστο τι κάνουν οι γονείς στις περιοχές αυτές.

Ενδεικτικό είναι ότι στον νομό Χίου των 52.000 κατοίκων δεν υπάρχει κανένας συμβεβλημένος οικογενειακός γιατρός. Αντίστοιχα στην απομακρυσμένη Φλώρινα, τη Σάμο, τη Ροδόπη, στο Ρέθυμνο, στην Πρέβεζα, την Πιερία, και στη Λέσβο, την Κοζάνη και την Κεφαλονιά, όπου στη λίστα των γιατρών του ΕΟΠΥΥ δεν υπάρχει απολύτως κανένα όνομα οικογενειακού γιατρού για να επιλέξουν οι πολίτες.

Στον νομό Αιτωλοακαρνανίας,

Μηδέν συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ παιδίατρους διαθέτουν 31 νομοί, ενώ σε 10 δεν υπάρχει απολύτως κανένας οικογενειακός γιατρός Γενικής Ιατρικής ή Παθολογίας.

όπου ζουν συνολικά 210.000 κάτοικοι, δεν υπάρχει κανένας παιδίατρος. Οι γονείς πρέπει να καταβάλλουν το αντίτιμο της επίσκεψης από την τσέπη τους.

Στον νομό Αρκαδίας των 86.000 κατοίκων, οικογενειακός γιατρός δεν υπάρχει ούτε για δείγμα, αφού η λίστα παραμένει άδεια τόσο για παθολόγους-γενικούς ιατρούς όσο και για παιδίατρος.

Μόλις δύο οικογενειακοί γιατροί, κι αυτοί για ενήλικες (παθολόγοι-γενικοί ιατροί), είναι διαθέσιμοι στον νομό Αρτας των 67.000 κατοίκων.

Στα Γρεβενά απαγορεύεται να αρωσπισθούν τόσο οι ενήλικες όσο και τα παιδιά, καθώς η λίστα του ΕΟΠΥΥ με τους συμβεβλημένους οικογενειακούς γιατρούς παραμένει άδεια.

Για τους περισσότερους πολίτες, η λύση είναι είτε να πληρώσουν από την τσέπη τους για να επισκεφθούν ιδιώτη παθολόγο, γενικό γιατρό ή παιδίατρο, είτε να στηθούν στις ουρές των νοσοκομείων, είτε ακόμη και να μετακρονολογήσουν τις ιατρικές τους ανάγκες με την ελπίδα ότι κάτι θα αλλάξει το επόμενο διάστημα.

«Όσοι έχουν την οικονομική δυνατότητα πληρώνουν από την τσέπη τους. Οι υπόλοιποι καταφεύγουν αναγκαστικά στα Εξωτερικά Ιατρεία και στα Τμήματα Επείγοντων Περιστατικών των νοσοκομείων, όπου βέβαια υπάρχει οργή του κόσμου αφού η αναμονή φθάνει ακόμη και τις έξι ώρες. Γι' αυτό και οι νοσοκομειακοί γιατροί ζητούν να υπάρξει ένα σύστημα διαλογής στα Επείγοντα, ώστε να διαπιστώνεται άμεσα ποιο περιστατικό είναι πραγματικά επείγον και ποιο όχι» εξηγεί στο «Εθνος» η πρόεδρος της Ένωσης Ιατρών ΕΟΠΥΥ (ΕΝΙ-ΕΟΠΥΥ), Άννα Μαστοράκου.

ΟΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Στο μεταξύ όμως, μέσα στο κλίμα της ανασφάλειας και της αβεβαιότητας που υπάρχει ειδικά για τους μη έχοντες, στις αρχές του νέου έτους οι συνθήκες θα δυσκολεύσουν ακόμη περισσότερο. Η ηγεσία του υπουργείου Υγείας έχει προαναγγείλει ότι θα ξεκινήσει από 1/1/2019 το νέο σύστημα παραπομπών (Gatekeeping), όπου απαραίτητο για επίσκεψη σε ειδικό γιατρό είναι το παραπεμπτικό από οικογενειακό. Μάλιστα, σύμφωνα με τη σχετική ρύθμιση, θα προπληρώνεται το δημόσιο σύστημα, όπου

Διπλά εκτεθειμένοι οι ασθενείς 2,5 μήνες πριν από την εφαρμογή του νέου συστήματος, καθώς για ειδικότητες όπως οι καρδιολόγοι, οι ορθοπαιδικοί και οι πνευμονολόγοι απαιτείται η έκδοση παραπεμπτικού από οικογενειακό γιατρό. Την ίδια ώρα το υπουργείο σχεδιάζει την ανανέωση των συμβάσεων και με τους εξειδικευμένους γιατρούς του ΕΟΠΥΥ, μετατρέποντάς τες σε συλλογικές. Η αρχική πρόταση, ωστόσο, προκαλεί έντονες αντιδράσεις στον κλάδο.

Φλώρινας	0	0
Κοζάνης	0	0
Καστοριάς	1	0
Γρεβενών	0	0

Ιωαννίνων	7	0
Κέρκυρας	1	0
Θεσπρωτίας	2	0
Πρέβεζας	0	0
Αρτας	2	0
Ευρυτανίας	0	0
Καρδίτσας	3	0
Αιτωλ/νίας	7	0

Λευκάδας	2	0
Κεφαλληνίας	0	0
Ζακύνθου	1	0

Παθολόγοι/Γενικοί Γιατροί

Παιδίατροι

2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ

Μέσο: . . . . . ΕΘΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 22

ΓΡΑΦΕΙ Ο
ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΚΟΡΙΚΟΣ

Δημογραφική κατάρρευση

ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΝΤ αναγκάστηκε στην τελευταία έκθεσή του για την οικονομία να συμπεριλάβει αναφορά στο δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας. Το ΔΝΤ βλέπει ότι η Ελλάδα δεν αναπαράγει την εργατική της δύναμη, την ικανότητά της να διατηρείται ως βιώσιμος πόρος για την παγκόσμια οικονομία. Από την άποψη αυτή οι λύσεις που μπορεί να προτείνει για την αντιμετώπιση του προβλήματος μπορεί να είναι και εντελώς αντίθετες από τις εθνικές επιδιώξεις της Ελλάδας και των Ελλήνων. Πάντως διαπιστώνει και το ΔΝΤ το πρόβλημα για τη θεραπεία του οποίου προτείναμε ήδη μια λύση, αναπτυξιακή και πάντως σύμφωνη με τις εθνικές επιδιώξεις, με το βιβλίο μας «Το σχέδιο για τη χώρα», Αθήνα 2015, εκδόσεις Σιδέρη. Ήδη από τη δεκαετία του 1980, ο τραγουδοποιός Τζίμης Πανούσης είχε συνοψίσει την εθνική ανάγκη αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος με το δραματικό όσο και χιουμοριστικό σύνθημα «Γαμάτε γιατί χανόμαστε!» Σήμερα δυστυχώς ζούμε ραγδαία δημογραφική κατάρρευση. Η έξοδος ως μεταναστών 500.000 μορφωμένων Ελλήνων σε παραγωγική ηλικία αύξησε τον μέσο όρο

Πριν από το 2008, αρκούσε μια πολιτική επιδότησης από το κράτος του τρίτου παιδιού. Σήμερα, πρέπει να εφαρμοστούν άμεσα θαρραλέες πολιτικές με ισχυρά κίνητρα από το πρώτο παιδί.

κίας. Η αδυναμία απασχόλησης σχεδόν 1.500.000 Ελλήνων ηλικίας 45 έως 65 ετών και η ανεργία των νέων σταθερά άνω του 50% την τελευταία δεκαετία συνδέσαν με οδυνηρό τρόπο τη δημογραφική κατάρρευση με την οικονομική κρίση. Πριν από το 2008, όταν δεν είχαμε μπει σε φάση «ραγδαίας κατάρρευσης», αρκούσε μια πολιτική επιδότησης από το κράτος του τρίτου παιδιού με 600 ευρώ τον μήνα ως τη συμπλήρωση του 18ου έτους του, για να αναστραφεί η αρνητική πορεία. Σήμερα, πρέπει να εφαρμοστούν άμεσα θαρραλέες πολιτικές με ισχυρά κίνητρα από το πρώτο παιδί. Διαφορετικά, ήδη από την επόμενη γενιά (μετά από 25 χρόνια) η Ελλάδα θα είναι διαφορετικός χώρος και όχι χώρα. Μια λύση που θα μπορούσε να υιοθετήσει το ΔΝΤ είναι η αθρόα πολιτογράφηση ως Ελλήνων μεταναστών από την Ασία και από την Αφρική, οι οποίοι πολύ σύντομα μπορούν να αποτελέσουν το 50% του πληθυσμού. Πειραματόζωο αυτής της πολιτικής «ανοιχτών συνόρων» αποτελεί η Σουηδία και ήδη το Μάλμε, η τρίτη σε μέγεθος πόλη της Σουηδίας, έχει ξένους κατοίκους σε ποσοστό άνω του 50%. Το ΔΝΤ δεν έχει εθνικιστικά εμπόδια ή ιδεολογικές αγκυλώσεις. Δεν πιστεύει ότι η Ελλάδα και οι Έλληνες είναι το άλας της γης και δεν πρέπει να καθεί. Ανάλογη πορεία ακολουθεί η ελίτ της ΕΕ, που προωθεί την πολιτική της «νεωτερικότητας», και θέλουν η Ευρώπη να κατοικείται από έναν νέο λαό, τον ευρωπαϊκό, ο οποίος θα προκύψει από την πρόσμιξη των απογόνων των αυτόχθονων λαών με τους μετανάστες. Κατά το πρότυπο του «αμερικανικού λαού», που προέκυψε από επιμειξία των λευκών Ευρωπαίων μεταναστών.

Φυσικά αυτή η πολιτική παραγνωρίζει ότι η Ευρώπη κατοικείται από διαφορετικούς λαούς, ενώ οι ΗΠΑ το 1770 ήταν μόνο μετανάστες. Επίσης αποσιωπάται ότι και οι ΗΠΑ χρειάστηκε να εφαρμόσουν πολιτική γενοκτονίας εναντίον των Ινδιάνων, οι οποίοι από 100 εκατομμύρια απέμειναν 20.000 άνθρωποι, αλκοολικοί, συφιλιδικοί και κλεισμένοι σε γκέτο.

Χωρίς να θέλω να τρομοκρατήσω κανέναν, οι Έλληνες αποχαιρετούν τον πλανήτη. ●

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΡ. ΦΙΛΗ*

Προ είκοσι ημερών, η Ελληνική Στατιστική Αρχή αποτύπωσε την κατακόρυφη μείωση των γεννήσεων και τις λίαν δυσμενείς προβλέψεις για την εξέλιξη του πληθυσμού.

Ο αριθμός των νηπίων ηλικίας έως 4 ετών έχει ήδη μειωθεί στην πενταετία 2010-2015 από 585.000 σε 503.000 παιδιά, ενώ μέχρι το 2025 ο ΟΗΕ προβλέπει ότι θα περιοριστεί σε 404.000 παιδιά.

Στο ίδιο διάστημα, προβλέπεται κατακόρυφη αύξηση του πληθυσμού ηλικίας άνω των 65 ετών, καθώς το 2010 ήταν 2,1 εκ. άτομα, το 2015 ήταν 2,237 εκ. και το 2025 προβλέπεται να είναι 2,535 εκ.

Ήδη, αυτό αποτυπώνεται στους εργασιακούς χώρους όπου πλέον έχουν αρχίσει και κυριαρχούν τα άτομα άνω των 50 ετών.

Το 2010 το σύνολο των ατόμων σε ηλικία για εργασία (δηλ. από 20 έως 65 ετών) ανερχόταν σε 7,045 εκ. άτομα. Από αυτά το 46% ήταν ηλικίας έως 40 ετών και το 54% ηλικίας 40 έως 64 ετών. Μέσα στην πρώτη πενταετία των μνημονίων υπήρξε δραματική αλλαγή. Οι νέοι έως 40 ετών περιορίστηκαν στο 41,82% και τα άτομα ηλικίας άνω των 40 ετών αυξήθηκαν από 3,8 εκ. σε 3,95 εκ. Τα ίδια προβλέπει για δραματικές μειώσεις του ενεργού εργασιακού πληθυσμού ο ΟΗΕ για το 2020, με ακόμη πιο δραματικές συνέπειες και για το 2025.

Έτσι, η συμμετοχή των νέων στην αγορά εργασίας από 42% το 2015 θα είναι 38% το 2020 και 36% το 2025. Δηλαδή, στους εργασιακούς χώρους οι 2 στους 3 θα είναι άνω των 40 ετών και οι 12 στους 100 πάνω από 60. Συνακόλουθα, οι θέσεις εργασίας θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ηλικιακές αυξήσεις, καθώς οι άνω των 40 θα καλύπτουν το 2020 το 62% περίπου του συνολικού εργατικού δυναμικού και το 2025 το 64%.

Δημογραφικό – Το πρώτο πλέον εθνικό πρόβλημα

Είναι επόμενο το ΔΝΤ και οι οίκοι αξιολόγησης να επισημαίνουν ότι η υπογεννητικότητα αυτή αποτελεί τον δυναμικό της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, αλλά και της εξυπηρέτησης του ελληνικού χρέους.

Το ΔΝΤ στην προ εικοσαήμερου έκθεσή του επισημαίνει την μείωση του δείκτη γονιμότητας, γιατί κάθε γυναίκα γεννά πλέον παιδιά κατά μέσο όρο στο 1,3 από 1,5 προ της κρίσης. Επισημαίνει επίσης ότι το δημογραφικό θα εξασθενίσει τον ρυθμό ανάπτυξης της Ελλάδας μακροπρόθεσμα.

Τα ίδια επισήμανε πέρυσι και η Διευθύντρια του Ταμείου Κριστίν Λαγκάρντ, αναφέροντας ότι το συνολικό δυναμικό ανάπτυξης στην Ελλάδα είναι περιορισμένο επειδή έχει ένα ταχέως γηράσκοντα πληθυσμό. Το ίδιο προβλέπει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην επίσημη έκθεσή της για την γήρανση του πληθυσμού.

Οι διεθνείς οργανισμοί και οι οίκοι αξιολόγησης επισημαίνουν ότι η συρρίκνωση του πληθυσμού οδηγεί σε συρρίκνωση της οικονομίας, των επενδύσεων και της ανάπτυξης.

Η ύπαρξη μικρότερου πληθυσμού στο μέλλον συνεπάγεται μικρότερη οικονομία σε σύγκριση με τις προσδοκίες που υπήρχαν στην αρχή της δεκαετίας.

Μικρότερος πληθυσμός σημαίνει περιορισμό της κατανάλωσης, των επενδύσεων και του επιπέδου της συνολικής απασχόλησης. Συνεπώς, περιορίζεται το συνολικό επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας. Επιπλέον, η ύπαρξη μικρότερης οικονο-

Μικρότερος πληθυσμός σημαίνει περιορισμό της κατανάλωσης, των επενδύσεων και του επιπέδου της συνολικής απασχόλησης. Συνεπώς, περιορίζεται το συνολικό επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας

μίας σημαίνει πως το κατά κεφαλήν χρέος είναι υψηλότερο απ' ό,τι προβλεπόταν.

Θα πρέπει άμεσα να θεοπιστούν γενναία κίνητρα (οικονομικά, φορολογικά, παραχώρηση δημόσιας αγροτικής γης, προσλήψεις και εξαίρεση, κλπ. για τις πολύτεκνες οικογένειες) και όχι να μειώνονται κάποιες ευνοϊκές διατάξεις, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα.

Και βέβαια μακροπρόθεσμα η γήρανση του πληθυσμού συνεπάγεται κινδύνους για την επιβίωση πλέον του ίδιου του ελληνικού έθνους, εν μέσω γεωπολιτικών αναταραχών στο γεγονικό διεθνές περιβάλλον.

* Ο Δημήτρης Αρ. Φίλης είναι δικηγόρος, πρώην Γενικός Γραμματέας Αποδήμου Ελληνισμού και μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, επικεφαλής της κίνησης πολιτών «Κοινωνία Τώρα»

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ

Μέσο: . . . . . ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 33

ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ

Κοινωνικό φροντιστήριο για μαθητές

Ο δήμος Παύλου Μελά, στο πλαίσιο της κοινωνικής του πολιτικής, συνεχίζει και τη νέα σχολική χρονιά 2018 - 2019 τη λειτουργία του κοινωνικού φροντιστηρίου. Δικαίωμα αίτησης για τη συμμετοχή στο κοινωνικό φροντιστήριο έχουν οι γονείς -κηδεμόνες μαθητών- κατοίκων που φοιτούν σε σχολεία του δήμου και η ένταξή τους στο πρόγραμμα εξαρτάται κατά κύριο λόγο από το οικογενειακό εισόδημα, το οποίο συνεκτιμάται με την οικογενειακή κατάσταση (πολυτεκνία, μονογονεϊκότητα), την ανεργία των γονέων, κοινωνικά προβλήματα και αναπηρία.

5. ΣΤΟ 6% ΠΟΥΛΗΣΕ Η EUROBANK ΔΑΝΕΙΑ ΑΞΙΑΣ 2 ΔΙΣ ΕΥΡΩ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 11

Στο 6% πούλησε η Eurobank δάνεια αξίας 2 δισ. ευρώ!

- Χωρίς να έχει κάνει προηγουμένως πρόταση στους δανειολήπτες

Αμ' έπος άμ' έργον... Όπως είχαμε γράψει στο προηγούμενο φύλλο, η Eurobank προχώρησε στην πώληση πακέτου μη εξυπηρετούμενων καταναλωτικών δανείων ύψους 2 δισ. ευρώ, χωρίς εξασφαλίσεις, στο 6% της αξίας τους στην κοινοπραξία B2Holding ASA και Waterfall Asset Management.

Τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου θα συνεχίσει να έχει η κατά 100% θυγατρική της Eurobank, Financial Planning Services SA, η οποία θα πάρει άδεια διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις.

Θα ξαναβάλουμε το ερώτημα, όπως κάνουμε πάντα: Πριν πουλήσει η τράπεζα στους ξένους τους δεκάδες χιλιάδες δανειολήπτες αυτού του πακέτου, τους κάλεσε να τους προτείνει να πληρώσουν το δάνειό τους όχι στο 6% αλλά, π.χ., στο 20%; Και για ποιον λόγο δεν το έπραξε;

6. ΣΑΡΩΝΕΙ Η ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 11

Σαρώνει η μερική απασχόληση!

- Εκτινάχθηκε στο 53,02%

Στην... μπάντα πάει η πλήρης απασχόληση, όπως καταγράφει το σύστημα «Εργάνη», και πλέον οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης είναι η πλειοψηφία, φτάνοντας στο εννιάμηνο του 2018 στο 53,02% από 48,58% που ήταν το αντίστοιχο εννιάμηνο του 2014.

Φέτος, το διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου, που δημιουργήθηκαν 288.369 θέσεις εργασίας, η συνεχής διεύρυνση της μερικής και της εκ περιτροπής απασχόλησης οδήγησε στη συρρίκνωση της πλήρους εργασίας. Οι αναγγελίες προσλήψεων ήταν 2.057.917 και οι αποχωρήσεις 1.769.548, με απόλυτη την κυριαρχία των ευέλικτων μορφών απασχόλησης.

Πρόσθετη απόδειξη είναι το ότι οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν τον περασμένο Σεπτέμβριο αφορούν σε ποσοστό 59,11% ευέλικτες μορφές απασχόλησης, που σημαίνει ότι είναι και χαμηλών αποδοχών. Συγκεκριμένα, από τις 271.872 προσλήψεις οι 129.587 ήταν μερικής απασχόλησης και οι 31.129 εκ περιτροπής, που σημαίνει ότι μόνο οι 111.156 προσλήψεις ήταν πλήρους απασχόλησης.

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 25

Γράφει ο Στέλιος Παπαθεμελής
Πρόεδρος Δημοκρατικής
Αναγέννησης
strapathemelidis@gmail.com
danagennisi.pres@gmail.com

Στο προηγούμενο φύλλο αναφερθήκαμε στους εφιαλτικούς αριθμούς της ΕΛΣΤΑΤ που επιβεβαιώνουν δυστυχώς τη δημογραφική = εθνική μας κατάρρευση.

Δεν έχουμε κανένα δείγμα ότι τα στοιχεία προβληματίσαν, έστω και ελάχιστον, τις πολιτικές και πνευματικές μας ελίτ. Πάντως ακόμα και οι αγορές ταρακουνήθηκαν από αυτήν την "εικόνα".

"Η υπογεννητικότητα αποτελεί τραγωδία για την Ελλάδα" εκτιμά ο επικεφαλής του Ινστιτούτου Bruegel, Ζολτ Ντάρβας. Δεν υπολείφθηκε και η γνωστή μας Moodys: "Οι εκτιμήσεις της χαμηλής ανάπτυξης στην ελληνική οικονομία αντανακλούν εν μέρει τα δυσμενή δημογραφικά στοιχεία της Ελλάδας καθώς η χώρα έχει υποστεί σημαντικό κύμα μεταναστεύσεων κατά τη διάρκεια των ετών της κρίσης".

Η κρίση της εκπνεύουσας δεκαετίας επέτεινε δραματικά τη συρρίκνωση των γεννήσεων όπως και η αρνητική μετανάστευση, το πολυσυζητούμενο brain - drain, εκροή χωρίς σκέψη επιστροφής, αφού η επίσημη Ελλάς σ' αυτή τη περίοδο δεν εφήρμωσε κανένα πρόγραμμα επαναπατριsmού και αξιοποίησης όλων αυτών των νέων ανθρώπων. Μεταξύ 2011 - 2017 λιγοστεύσαμε κατά 355.000, και αν συνεχίσουμε με αυτούς τους ρυθμούς απομείωσης, το 2080 θα είμαστε μόλις 7,2 εκατ.

Με την πρόπευσα αγωνία κρούει τους κώδωνες του κινδύνου μετά λόγου γνώσεως πολλής η διακεκριμένη ερευνητρια

Δημογραφικό, απαιτεί σοβαρή πολιτική με γενναία κίνητρα

Ηρα Έμκε - Πουλοπούλου στο σημαντικότερο πόνημά της "Ο πληθυσμός της Ελλάδος υπό διωγμόν".

Το αριστεροειδές παραμύθι ότι όσο οι Έλληνες δεν γεννούν, τους υποκαθιστούν με την υπεργεννητικότητα τους οι αφροασιατές (λαθρο)μετανάστες, είναι αφελές και άκρως επικίνδυνο. Αν τα πράγματα εξακολούθησουν να ρέουν στους ρυθμούς αυτούς, οδηγούμεθα σε μια καταστροφική εθνική αλλοίωση και ευθεία και άμεση ανατροπή των γεωπολιτικών ισορροπιών. Όσο εμείς παραμένουμε θιασώτες των "ανοικτών συνόρων", ο τούρκος είναι φυσικό να αφήνει αφύλακτα τα χερσαία περάσματα στον Έβρο. Γενική διαπίστωση: κυκλώματα σκοπιανών, βουλγάρων, αλβανών - όλα τα άνηθ του κακού - ασκούν το αδρά αμειβόμενο επάγγελμα του διακινητή των παρανόμων εντός Ελλάδος.

Ο υπουργός Εσωτερικών της Γαλλίας G?rard Collomb τα βρόντηξε προχθές από την κυβέρνησή τους. Στο κείμενο της παραίτησής του χτυπά καμπάνες για το ολοκληρωτικά μη διαχειρίσιμο (totalment ingerrable) της κατάστασης με τη μετανάστευση: "Κύριε Πρωθυπουργέ, αν έχω ένα μήνυμα να σας μεταδώσω - πήγα σε όλες αυτές τις συνοικίες, από τις βόρειες συνοικίες της Μασσαλίας, στη Μιράιγ της Τουλούζ, σε εκείνες που

περιβάλλουν το Παρίσι, Κορμπέιγ, Ωλναι, Σεβράν - είναι ότι η κατάσταση είναι πολύ υποβαθμισμένη και ο όρος της δημοκρατικής ανακατάληψης αποκτά όλο του το περιεχόμενο, γιατί σήμερα σε αυτές τις γειτονιές επιβάλλεται ο νόμος του ισχυροτέρου. Τη δημοκρατία αντικατέστησε ο νόμος των διακινητών ναρκωτικών και ριζοσπαστών ισλαμιστών (τζιχαντιστών). Θα πρέπει να αποκαταστήσουμε εκ νέου την ασφάλεια σε αυτές τις συνοικίες. Αλλά πιστεύω ότι πρέπει να τις αλλάξουμε ριζικά. Όταν συνοικίες μετατρέπονται σε γκέτο, φτωχάκια, δεν είναι δυνατόν να μην συναντήσουμε δυσκολίες και ως εκ τούτου (...) απαιτείται μια συνολική θεώρηση επειδή ζουν δίπλα-δίπλα και να πω, εγώ φοβάμαι ότι αύριο θα ζουν ο ένας απέναντι στον άλλο και αντιμετωπίζουμε τεράστια προβλήματα"(...). "Πρέπει να καλωσορίσουμε μερικούς από τους νεοεισερχόμενους αλλά να μην τους εγκαταστήσουμε στις πόλεις για τις οποίες μόλις μίλησα, διαφορετικά η κατάσταση θα γίνει τελείως μη διαχειρίσιμη" (μτφρ. Ε. Νιάνιος).

Από τα φιλά των εφημερίδων: "ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ. Κανέναν πρόσφυγα από το πρόγραμμα μετεγκατάστασης που προωθεί ο ΟΗΕ δεν θα δεχθεί φέτος η Δανία". Σε άλλο, αντίθετο μήκος κύματος, κινείται

η αποκληθείσα "Δανία του Νότου".

Οι Δανοί πάντως διακόπτουν την υποδοχή των ούτως ή άλλως ελαχίστων εκατοντάδων. Καμία σύγκριση με τις χιλιάδες που εισβάλλουν διά των ανοικτών ελληνικών συνόρων εδώ.

Το "Διά ταύτα" της κυρίας Έμκε - Πουλοπούλου ανοίγει παράθυρο ελπίδας υπό προϋποθέσεις που θα εμπεδώνουν ένα κοινωνικό και εργασιακό περιβάλλον ευνοϊκό για τη δημιουργία οικογενείας, απόκτηση παιδιών, παραμονή των νέων στο τόπο μας:

"Υπάρχει, ωστόσο, δυνατότητα να σταματήσει η κατάρρευση και να επιβραδυνθεί ο ρυθμός γήρανης, αλλά αυτό μπορεί να γίνει μόνο με την παροχή γενναίων κινήτρων για την ενίσχυση της γονιμότητας και τον περιορισμό της αποδημίας. Αλλά όχι έτσι απλά. Υπάρχει άμεση ανάγκη για μια υπεύθυνη, συντονισμένη, σοβαρή δημογραφική πολιτική, που θα έχει ως στόχο τη διαμόρφωση ενός κοινωνικού και εργασιακού περιβάλλοντος, ευνοϊκού για τη δημιουργία οικογένειας, την απόκτηση παιδιών και την παραμονή των νέων στον τόπο μας. Πρέπει, δε, να γίνει κατανοητό ότι η χρησιμοποίηση μεταναστών και προσφύγων για τη βελτίωση του δημογραφικού προβλήματος, μπορεί να οδηγήσει σε εθνική και δημογραφική αλλοίωση"(...).

"Εκείνο που πρέπει να γίνει, είναι η δημιουργία ενός φορέα που θα συντονίζει τη στρατηγική για το Δημογραφικό, π.χ. ένα υπουργείο Οικογενειακής Πολιτικής ή ένα Γραφείο Δημογραφικής Πολιτικής της Βουλής. Τέλος, απαραίτητη προϋπόθεση για μια τέτοια πολιτική είναι η ανάπτυξη με ρυθμό τουλάχιστον 2%, ώστε να μπορεί να βοηθήσει και στη στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος". Και ακροτελεύτιο το ευαγγελικό: "Ο έχων ύπα ακούει ακουέτω"! (Μάρκ.4.9).

8. ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/10/2018

Σελίδα: 21

Το χρέος της Ελλάδος

Γράφει ο
Στρατηγός Γεώργιος Γ. Αυφαντής

Το δημόσιο και το ιδιωτικό χρέος μας, ήταν από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη και ως εκ τούτου δεν θα έπρεπε να μπορούμε στο Μηχανισμό Στήριξης.

Όταν μια χώρα αντιμετωπίζει πρόβλημα με το νόμισμά της (εξωτερικά χρέη, χαμηλά συναλλαγματικά αποθέματα), καλείται το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, να εξοικονομήσει την χώρα που υποτίθεται θα παρέχει την βοήθειά του.

Η Ελλάδα αν και ιδρυτικό στέλεχος του ΔΝΤ, με αρκετά χρήματα ως ενίσχυση, εισέρχεται στην στήριξη του παρόνομα, εφόσον το νόμισμά της ήταν το Ευρώ, και δεν θα μπορούσε να υποτιμηθεί από μια μικρή οικονομία της Ευρωζώνης, σαν την Ελληνική. Επίσης είναι το δεύτερο μεγάλο νόμισμα του πλανήτη.

Το σχέδιο εξόντωσης αρχίζει με την ανακεφαλαίωση των τραπεζών και την εγγύηση του ιδιωτικού χρέους των, από το Δημόσιο, δεσμεύοντας όλους τους Έλληνες για 100 χρόνια, υποθηκεύοντας την χώρα και στερώντας την από την ενδεχόμενη δυνατότητα να επιστρέψει στο εθνικό της νόμισμα και να χρηματοδοτηθεί με εσωτερικό δα-

ναισμό. Άλλωστε με την μείωση των συντάξεων, των μισθών, των συμβάσεων, με την αύξηση της φορολογίας, την επιβολή ΕΝΦΙΑ και άλλων επαχθών μέτρων, δεν πραγματοποιήσε έναν εσωτερικό δανεισμό; Η διαφορά είναι ότι με τον εσωτερικό δανεισμό και την επιστροφή στο νόμισμά μας, θα διασώζαμε την Ελληνική οικονομία και τους Έλληνες. Με τα μηνύματα, το ΔΝΤ και το PSI, αφενός διασώσαμε το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, αφετέρου εκτός της φτωχοποίησης του λαού, χάσαμε και την Εθνική μας Κυριαρχία!!

Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για κακή διαχείριση της κρίσης, όλων των εμπλεκόμενων (δανειστών και κυβερνήσεων). Οι δανειστές προσπάθησαν να σώσουν τις τράπεζες τους και να κερδοσκοπήσουν επάνω μας. Οι κυβερνήτες και δυστυχώς αναφέρομαι σε όλα τα κόμματα, διότι για αυτή την καταστροφή μας, εμπλέκονται και οι 300 της βουλής, απλά εκτέλεσαν τις εντολές του μεγάλου αδελφού. "ΑΦΑΝΙΣΤΕ ΟΤΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΥΠΑΡΧΕΙ"!! Η ελληνική κυβέρνηση του Εβραίου Τζέφρου Γεώργιου Μινέικο Τσαντ Παπανδρέου, ομολογεί από μόνη της, ότι τα στοιχεία για το έλλειμμα της χώρας μας είχαν παραποιηθεί. Η Ελλάδα δεν ήταν στην χειρότερη οικονομική θέση, είμαστε η 7η στην Ευρώπη σε χρέος. Η Ιταλία, η Ι-

σπανία, η Ιρλανδία, το Βέλγιο και η Ολλανδία χρωστάνε πολύ περισσότερο από ότι εμείς.

Τελικά και οι τράπεζες χάθηκαν και επιβαρύνθηκε το δημόσιο χρέος με περίπου 40 δις επί πλέον και χάσαμε την Εθνική Κυριαρχία μας και ανάκαμψη δεν θα δούμε και στο τέλος θα μοιράσουμε και τα εδάφη μας..... Διότι στόχος τους δεν ήταν μόνο τα οικονομικά. Όπως προανέφερα ήταν ο αφανισμός μας. Στόχος του Μ. Αδελφού, είναι να έρθουν στην Ελλάδα αλλοδαποί, τους οποίους στέλνουν οι Τούρκοι σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις μας, τους δίνουν ιθαγένεια, γεννάνε παιδιά αυτοί, υπογεννητικότητα εμείς, σε 2 γενεές δεν θα υπάρχουμε! Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, θα είναι πλειοψηφία. Και εφόσον θα είναι περισσότεροι από εμάς, θα ψηφίζουν και θα βγάζουν τους δικούς τους δημάρχους, τους δικούς τους νομάρχες και τους δικούς τους Βουλευτές. Θα εισχωρήσουν σε όλο το δημόσιο τομέα (δικαστικό, εκτελεστικό, κ.λ.π.) Ήδη τα αποτελέσματα του σχεδίου τους είναι ορατά. Παραχωρούν, το όνομα, την γλώσσα, την Ιστορία της Μακεδονίας σε ένα κατασκευασμένο κράτος. Η συνέχεια θα είναι καταστροφική για την χώρα μας. Ένα άλλο κατασκευασμένο κράτος, η Αλβανία, θα ζητήσει την Ήπειρο, διότι και αυτοί αυτοδιατίθενται ως πρόγονοι των Ελλήνων. Οι Τούρκοι δεν πρέπει να μείνουν παραπονεμένοι και θα τους χαρίσουμε την Θράκη και τα νησιά του Αιγαίου. Οι εναπομείναντες Έλληνες, οι οποίοι θα είναι ελάχιστοι, δεν έχουν να λαμβάνουν τίποτα, διότι αν και μαζί δεν τα φάγαμε.... με την ανοχή μας τους τα δώσαμε!!!!

9. ΠΑΝΙΚΟΣ ΕΧΕΙ ΠΕΣΕΙ ΣΤΟ ΜΑΞΙΜΟΥ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 4

Πανικός έχει πέσει στο Μαξίμου

- 4 δισ. ευρώ θα κοστίσουν οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που κρίνουν αντισυνταγματικές τις περικοπές των συντάξεων
- **ΠΡΟΚΛΗΣΗ:** Η κυβέρνηση κατέθεσε εφέσεις για να μην πληρώσει

Ευτυχώς που υπάρχουν δικαστές στην Αθήνα, όπως εκείνοι στο Βερολίνο τους οποίους επικαλέστηκε ο μιλωνάς όταν τον κυνηγούσε ο βασιλιάς Φρειδερίκος για να του πάρει τον μύλο.

Με δύο αποφάσεις της (υπ' αριθ. 2287-2290/2015), η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε αντισυνταγματικές όλες τις περικοπές στις συντάξεις που επέβαλε το δεύτερο Μνημόνιο.

Όπως αντισυνταγματική κρίθηκε και η κατάργηση των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα αλλά και του επιδόματος αδειάς, που είχαν κοπεί με το πρώτο Μνημόνιο.

Η κυβέρνηση, έντρομη, έτρεξε να

υποβάλει εφέσεις, ενώ άλλα έλεγε ο ΣΥΡΙΖΑ ως αντιπολίτευση! Το κόστος της υλοποίησης των δύο αυτών αποφάσεων πλησιάζει τα 4 δισ. ευρώ και αν δεν... παγώσει θα αυξήσει τα ελλείμματα.

Σε δήλωσή του, ο πρόεδρος της ΕΝΥΠΕΚΚ Αλέξης Μητρόπουλος τονίζει ότι «οι δύο αυτές αποφάσεις είναι "αποφάσεις ελπίδας"» και ότι «οι εφέσεις είναι της ντροπής».

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλη αυτή η εξέλιξη για τα δώρα οφείλεται στον συνταξιούχο Οδυσσέα Τσολογιάννη, που είχε προσφύγει στο Διοικητικό Πρωτοδικείο της Θεσσαλονίκης, το οποίο, δικαιώνοντάς τον, έκρινε παράνομη την κατάργηση των δώρων.

Παρέμβαση ΣΕΒ για τις συντάξεις

«Είναι δίκαιο το 66% των υπαλλήλων να έχει μισθό κάτω από 1.000 ευρώ, ενώ η μέση σύνταξη γήρατος να είναι 972 ευρώ;»

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΤΣΗΣ

«**Σ**ε μια κοινωνία, κάθε ομάδα έχει το δικό της δίκαιο. Υπάρχει το δικαίωμα των συνταξιούχων, υπάρχει το δικαίωμα των εργαζομένων, το δικαίωμα των δημοσίων υπαλλήλων κ.λπ. Είναι δίκαιο π.χ. το 66% των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα να εισπράττει μηνιαίους μισθούς κάτω από 1.000 ευρώ, ενώ η μέση σύνταξη γήρατος βρίσκεται στα 972 ευρώ και ενώ οι νεότεροι συνταξιούχοι εισπράττουν ακόμη υψηλότερη σύνταξη από τους γηραιότερους;»

Ο ΣΕΒ που εκπροσωπεί την παραγωγική Ελλάδα, τον κόσμο των οργανωμένων επιχειρήσεων και των εργαζομένων σε αυτές, πιστεύει ότι η στάθμιση όλων των αντικρουόμενων συμφερόντων πρέπει να γίνεται από την πολιτεία κάθε φορά με ένα κριτήριο: την αύξηση του ΑΕΠ. Αυτός θα πρέπει να είναι ο κεντρικός στόχος, δηλαδή το πώς θα αυξήσουμε συνολικά το εθνικό μας εισόδημα, ώστε να μπορούμε και συντάξεις να δίνουμε, και κοινωνικό κράτος να έχουμε, και να παρέχουμε επαρκή και ποιοτικά δημόσια αγαθά».

Ο ασφαλής δρόμος

Τη θέση αυτή, που σηματοδοτεί και μια ήπια στάση του ΣΕΒ για τους συνταξιούχους και εργαζομένους, διατύπωσε ο γενικός διευθυντής του ΣΕΒ κ. Ακης Σκέρτσος.

Όπως είπε: «Η αύξηση του παρανομαστή, του ΑΕΠ, είναι και ο μόνος ασφαλής δρόμος για να μειωθεί το μερίδιο των συντάξεων ως ποσοστού του ΑΕΠ, χωρίς απαραίτητα να μειωθούν οι ίδιες οι συντάξεις σε μια χώρα που γερνάει. Διαφορετικά θα τρώμε από τις σάρκες μας και θα μοιράζουμε υποσχέσεις για συντάξεις, μισθούς, κ.λπ. χωρίς αντίκρισμα».

Τα νούμερα είναι αμείλικτα: Σύμφωνα με αναλογιστικές μελέτες, το 2050 οι Έλληνες θα είμαστε 9 εκατ. περίπου, με έναν στους τρεις να είναι 65 ετών και άνω, εκ των οποίων μάλιστα 300.000 θα είναι άνω των 90 ετών. Αυτό σημαίνει αυξημένες δαπάνες υγείας και συντάξεων που θα πρέπει να καταβάλλονται από όλο και λιγότερους εργαζομένους. Όμως το ασφαλιστικό μας σύστημα δεν επιτρέπει την κεφαλαιοποίηση

εισφορών σε ατομικές μερίδες του κάθε εργαζομένου, συνεπώς είναι απολύτως κρίσιμο οι εργαζόμενοι να υπερτερούν αριθμητικά των συνταξιούχων.

Ηδη η ύφεση των τελευταίων χρόνων μάς δίνει μια πρόγνωση του τι μπορεί να ακολουθήσει. Σήμερα, όσοι δεν εργάζονται (μητέρες, παιδιά, συνταξιούχοι, άνεργοι) είναι περίπου 7 εκατομμύρια, δηλαδή διπλάσιοι από αυτούς που εργάζονται.

Τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα αν υπολογίσουμε ότι από τον πληθυσμό που εργάζεται 800.000 μισθοδοτούνται από το κράτος, ενώ οι μισθοί στον ιδιωτικό τομέα είναι μόλις 1,6 εκατομμύρια και οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι αγρότες κ.λπ. 1,3 εκατομμύρια.

Βαρίδια

Συνολικά, λιγότερο από το 1/3 του πληθυσμού, μόλις 2,9 εκατ. εργαζόμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες του ιδιωτικού τομέα, καλείται να συντηρήσει με τους φόρους του έναν πληθυσμό 10,8 εκατομμυρίων πολιτών! Την ίδια ώρα ένα δυναμικό κομμάτι του ενεργού πληθυσμού, με αυξημένα τυπικά προσόντα και εργασιακή εμπειρία, εγκαταλείπει τη χώρα μας, είτε λόγω της ανεργίας, είτε λόγω της υπερφορολόγησης της εργασίας που αφήνει ελάχιστο διαθέσιμο εισόδημα στην τσέπη. Ο κ. Σκέρτσος διευκρίνισε πως στο πρόσφατο μνημιαίο δελτίο του Ο ΣΕΒ δεν πήρε καμία θέση για την περικοπή των συντάξεων: «Αυτό που απλά κάναμε ήταν να εκθέσουμε τα πραγματικά στοιχεία της οικονομίας και τις δύσκολες επιλογές που συνεπάγονται».

Η ελληνική οικονομία εξέρχεται από 10 χρόνια ύφεσης βαριά τραυματισμένη. Έχει πολλά και σημαντικά βαρίδια στα πόδια της τα οποία δεν μπορεί να κρύβει μονίμως. Αποσπένδυση, υπερχρέωση, υπολεποργία τραπεζικού συστήματος, δημογραφική γήρανση, brain drain, υπερφορολόγηση, μεγάλο εμπορικό έλλειμμα».

Η αύξηση της πίτας

Ο κ. Σκέρτσος επισήμανε ακόμη ότι «σήμερα η ελληνική οικονομία δεν έχει απεριορίστες επιλογές. Αντίθετως, έχει περιορισμένους πόρους να διαχειριστεί και να καταναείμει μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων. Η συζήτηση περί συντάξεων είναι προεκλογική και δεν μας αφορά. Αυτό που μας αφορά είναι η παραγωγή και η ανάπτυξη, η αύξηση της πίτας, το πώς θα κάνουμε ελκυστική τη χώρα μας από άποψη επενδύσεων και θα αποφύγουμε το brain drain, γιατί είμαστε μια χώρα που γερνάει – αυτή είναι η συζήτηση που οφείλουμε να κάνουμε».

Ζητούμε διαρκώς τη μείωση της φορολογίας στην εργασία γιατί η αύξηση της απασχόλησης αποτελεί επιτακτική προτεραιότητα για την ελληνική οικονομία, την κοινωνική συνοχή, τη βελτίωση του βιοτικού μας επιπέδου».

Ο γενικός διευθυντής του ΣΕΒ κ. Ακης Σκέρτσος

11. ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 43

Δεν είναι «επένδυση» τα παιδιά

Κατάστημα παιδικών ρούχων, Σάββατο μεσημέρι, ο πατέρας με την περίπου οκτάχρονη κόρη του συναντούν τη δασκάλα που είχε μέχρι πέρυσι η μικρή σε δημόσιο σχολείο. «Πώς είναι το καινούργιο περιβάλλον;» ρωτάει η δασκάλα τη μικρή. Παίρνει ανάσα να απαντήσει, αλλά την προλαβαίνει ο πατέρας. «Μια χαρά είναι, αν και χωρίς ακόμη».

«Ελπίζω να σας βγει η επένδυση» συνεχίζει η δασκάλα. Από τα συμφραζόμενα κατάλαβα πως με τον όρο «επένδυση» εννοούσε τη μεταγραφή του κοριτσιού σε ακριβό ιδιωτικό σχολείο. Η απάντηση του πατέρα ήταν άμεση, σαν να την είχε δώσει πολλές φορές. «Δεν ξέρω ακόμη, αλλά ελπίζω πως θα μου βγει η επένδυση. Θα αφιερώσω τη ζωή μου στο training του παιδιού και νομίζω πως θα αποζημιωθώ στο τέλος». Από ποια λέξη να αρχίσεις; Από το training; Από την «επένδυση»; Από το «αποζημιωθώ»; Από το «θα μου βγει»;

Δεν αισθάνομαι ικανός να δώσω συμβουλές πατρότητας σε κανέναν. Δεν έχω ιδέα ποιο το σωστό και ποιο το λάθος. Όλοι με το ένστικτο πορευόμαστε σε ένα αχαρτογράφητο τόπο, όσο κι αν πολλοί επιστήμονες επιχειρήσαν να τον χαρτογραφήσουν και να καταλήξουν σε κάποιο εγχειρίδιο δι-απαιδαγωγικής για να μας βοηθήσουν.

Ακολούθησα εκείνο που μου φαινόταν πιο σωστό, πως το παιδί μέχρι τα έξι έχει μόνο δύο «υποχρεώσεις»: να παίζει και να χαίρεται. Από εκεί και πέρα αρχίζει ο επίσημος κύκλος της εκπαίδευσης, στον οποίο ο καθένας μας βάζει σε διαφορετικό σημείο το όριο της δικής του παρέμβασης.

Αλλά έχω μάθει να εμπιστεύομαι το σώμα μου και τις αυτόματες αντιδράσεις του. Και το σώμα μου το λυπήθηκε κάπως εκείνο το κοριτσάκι. Κατ' αρχάς το λυπήθηκε γιατί δεν έβγαλε λέξη, δεν του δό-

θηκε η δυνατότητα να απαντήσει μόνο του στη δασκάλα του, δεν άκουσα καθόλου τη φωνούλα του τόσο ώρα. Επίσης το λυπήθηκα που άκουγε τον πατέρα του να επαίρεται ότι αυτός θα προβεί σε θυσίες προκειμένου να πετύχει (τι;) η κόρη του. Την είδα να κουβαλάει μια κοτρώνα στις πλατούλες της για να μην απογοητευτεί ο μπαμπάς, να μην πάνε χαμένες οι «θυσίες» του.

Ενας από τους αρχαιότερους τρόπους χειραγώγησης και συναισθηματικού εκβιασμού είναι ακριβώς η «διαφήμιση» των θυσιών. Το έχουμε σίγουρα όλοι μας συναντήσει και στις προσωπικές και στις ερωτικές μας σχέσεις. Ο «θυσιασμένος» δικαιώνεται γιατί απλά πρόλαβε να δηλώσει πρώτος τη θυσία του. Κατεβαίνοντας τρία-τρία τα σκαλοπάτια της αυτολύπησης, αποφασίζει μόνος του πως οι άλλοι του χρωστάνε και αξιώνει τη διαρκή πληρωμή του.

Όταν αυτό εφαρμόζεται από γονείς προς τα παιδιά τους, αγγίζει τα όρια του αποκρουστικού. Δεν νομίζω πως χρειάζεται περαιτέρω εξήγηση αυτό.

Δεν μπορείς να χαράξεις δρόμο για κάποιον άλλον άνθρωπο, όποιος κι αν είναι αυτός. Μπορείς να του δείξεις δρόμους. Και να του εμφυσήσεις τη βεβαιότητα πως η μόρφωση θα του δώσει τη δυνατότητα να κάνει περισσότερες επιλογές, αλλά κυρίως να γίνει καλύτερος ο ίδιος. Και καλύτερος δεν σημαίνει πληρέστερο βιογραφικό, αλλά να μπορεί να διαχειρίζεται τόσο την αντάρα όσο και τη γαλήνη που θα εναλλάσσονται στη ζωή του συνέχεια.

Ο κ. Οδυσσεάς Ιωάννου είναι συγγραφέας - στιχουργός.

Δεν μπορείς να χαράξεις δρόμο για κάποιον άλλον άνθρωπο, όποιος κι αν είναι αυτός. Μπορείς να του δείξεις δρόμους. Και να του εμφυσήσεις τη βεβαιότητα πως η μόρφωση θα του δώσει τη δυνατότητα να κάνει περισσότερες επιλογές, αλλά κυρίως να γίνει καλύτερος ο ίδιος.

«Αλβανέ, Αλβανέ...»

Γερνάμε και φτωχαίνουμε σαν χώρα.

Οι στατιστικές λένε ότι το 2050 θα είμαστε ενάμισι εκατομμύριο λιγότεροι – και πολύ πιο γέροι. Γεννιούνται λιγότερα παιδιά, φεύγουν περισσότεροι νέοι και αν συνεχίσουμε έτσι μπορεί να λιγοστέψουμε τόσο, που να μας κρατήσει η Ευρώπη σαν δείγμα. Έτσι, για να φυλάμε την Ακρόπολη.

Δεν με απασχολεί το 2050 – άλλωστε αποκλείεται να υπάρχει τότε, όσες εξελίξεις και αν εμφανιστούν στη γηραιακή. Και για την Ελλάδα δεν θα πενήσω από τώρα: ο κάθε λαός φτάνει τη μοίρα του.

Ναι, είναι η πατρίδα μου. Και ναι, φυσικά την αγαπάω. Αλλιώς δεν θα έγραφα τόσα βιβλία, άρθρα και σχόλια προσπαθώντας να τη βοηθήσω. Ναι, τα περισσότερα ήταν επικριτικά. Αλλά το έχω ξαναπει: αληθινός πατριώτης δεν είναι αυτός που φρονάζει «Ζήτω» και βουρκώνει όταν ακούει τον Μάντζαρο. Αντίθετα, είναι εκείνος που προσπαθεί να επιστημονήσει και να διορθώσει τα κακώς κείμενα.

Έχω διορθώσει κανένα «κακώς κείμενο»; Πολύ αμφιβάλλω. Έχω διορθώσει μερικά κακά κείμενα – δικά μου και άλλων. Αλλά δεν νομίζω ότι έχω αλλάξει κάτι. Κι αυτό το κείμενο επισημαίνει ένα κακώς κείμενο. Τερατωδώς κακό. Θα αλλάξει;

Το θέμα αυτού του κειμένου είναι ο διεθνώς πιο επιτυχημένος Έλληνας συγγραφέας της γενιάς του. Είναι Έλληνας επειδή γράφει ελληνικά. Αλλά τυπικά δεν είναι: «λόγο (όπως γράφει) της πολυετούς άρνησης του ελληνικού κράτους να του χορηγήσει την ελληνική υπηκοότητα».

Μπήκε «λαθραία» στην Ελλάδα από την Αλβανία, χωρίς να ξέρει λέξη ελληνικά, το 1991. Έκανε όλες τις δουλιές του λαθρομετανάστη: οικοδόμος, λανιζέρης περπιτέρας, Μαθαίνοντας ελληνικά. Σπούδασε Φιλολογία στο Καποδιστριακό και ολοκλήρωσε διδακτορικό στο Πάντειο. Για δέκα χρόνια (2001-2011) ήταν αρθρογράφος στα «ΝΕΑ». (Εκεί τον πρωτοδιάβασα, μαζί με χιλιάδες άλλους.) Έγραψε τρία βιβλία στα ελληνικά που μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, γερμανικά, πολωνικά, δανέζικα και φυσικά αλβανικά. Τώρα διδάσκει σε αμερικανικό πανεπιστήμιο. Το βιογραφικό του, στο εξώφυλλο της τελευταίας ελληνικής έκδοσής του, τελειώνει με τη φράση: «Μετά από 25 χρόνια εργασίας και ζωής στην Ελλάδα, αποφάσισε να μεταναστεύσει στις ΗΠΑ λόγω...» βλ. παραπάνω.

Διαβάζοντας αυτά τα λόγια ένιωσα βαθιά ντροπή. Δηλαδή, κύριοι γραφειοκράτες και καρεκλοκένταυροι, τι παραπάνω θα έπρεπε να κάνει ένας μετανάστης για να σας πείσει ότι είναι άξιος να αποκτήσει την ελληνική υπηκοότητα, που ήδη έχει το παιδί του; Εγώ θα τον αναγόρευα όχι απλώς Έλληνα, αλλά «επίτιμο Έλληνα». Μακάρι να είχαμε κι άλλους δύο-τρεις σαν κι αυτόν.

Ηδη αγανακτώ για το καψόνι που κάνει ο Δήμος Αθηναίων σε γνωστούς μου Αλβανούς: είκοσι δύο χρόνια στην Ελλάδα, άψογα ελληνικά, τα παιδιά τους ήδη Έλληνες, δουλευταράδες, έχουν αγοράσει σπίτι και ξεπληρώνουν τακτικά τις δόσεις. Τέσσερα χρόνια – και βάλτε – αναμονής η επιτροπή για να αποφασίσει!

Ας επιστρέψουμε στην αρχή του άρθρου: γερνάμε και λιγοστεύουμε! Όταν τον 13ο αιώνα η κυρίως Ελλάδα είχε ερημώσει (επιδημίες, πόλεμοι, πειραστές), οι Αλβανοί (που αργότερα ονομάσαμε Αρβανίτες) κατέβηκαν και αποίκισαν την Αττική, τη Βόρεια Πελοπόννησο, τα νησιά του Αργοσαρωνικού κι άλλα μέρη της Ελλάδας. Πολέμησαν μαζί μας στην Επανάσταση και ήταν οι γεωναίστεροί μας οπλαρχηγοί. Κάντε μια βόλτα στο Πεδίο του Άρεως να δείτε πόσο ήρωες έχουν αλβανικά ονόματα... Και μπορεί να αλλάξαμε τα τοπωνύμια που έμαθα παιδί: Μπουνιάτι, Κιούρκα, Λιόπεσι, Κρικεκούκι, αλλά μερικά μας ξέφυγαν: το αεροδρόμιο μας θυμίζει τον μεγάλο πολέμαρχο, αρχιστράτηγο της Βενετίας, Μπούα Σπέντα.

Η χώρα που γερνάει και φθίνει χρειάζεται νέο αίμα. Μου φαίνεται, αλήθεια, περίεργο να θέλει κανείς να γίνει Έλληνας, τη στιγμή που όλο και περισσότεροι Έλληνες θα ήθελαν να είναι κάτι άλλο. Όσο κι αν φαίνεται λίγο... προδοτικό, μερικούς μετανάστες τούς χρειαζόμαστε πια περισσότερο από όσο μας χρειάζονται αυτοί.

Όσο για τον συγγραφέα, όπως αρκετοί θα έχουν μαντέψει, ονομάζεται Γκαζμέντ Καπλάνι. Διαβάστε το υπέροχο βιβλίο του «Μικρό Ημερολόγιο Συνόρων» που κυκλοφόρησε σε νέα έκδοση. Προκαλώ τον υπεύθυνο που τον «έκοψε» να μας εξηγήσει γιατί μας στέρησε από έναν τέτοιον συμπαιτριώτη και την ελληνική γλώσσα από έναν σπουδαίο συγγραφέα. Αλλιώς, του αφιερώνω το γνωστό σύνθημα: «Αλβανέ, Αλβανέ, δεν θα γίνεις Έλληνας ποτέ!» από την... ανάποδη.

Η χώρα που γερνάει και φθίνει χρειάζεται νέο αίμα. Μου φαίνεται αλήθεια περίεργο να θέλει κανείς να γίνει Έλληνας, τη στιγμή που όλο και περισσότεροι Έλληνες θα ήθελαν να είναι κάτι άλλο. Όσο κι αν φαίνεται λίγο... προδοτικό, μερικούς μετανάστες τούς χρειαζόμαστε πια περισσότερο από όσο μας χρειάζονται αυτοί

13. Η ΝΕΑ ΚΟΝΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΡΙΒΗΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 40

Η νέα κόντρα...

Η κόντρα ΓΣΕΕ και κυβέρνησης καλά κρατεί. Το τελευταίο επεισόδιο στη... σχέση οργής των δύο μερών αφορά το κλείσιμο του γραφείου της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) στην Αθήνα. Πρόκειται για τη διεθνή οργάνωση που παρείχε τεχνική βοήθεια στη χώρα σε εργασιακά θέματα. Η ΓΣΕΕ με επιστολή του προέδρου της **Γιάννη Παναγόπουλου** (στίχο) προς την υπουργό Εργασίας κυρία **Εφη Αχτσιόγλου** (στίχο) διαμαρτύρεται για την απομάκρυνση ενός διεθνούς οργανισμού «με πολύτιμη εμπειρογνομosύνη στα θέματα της εργασίας, ο οποίος διασφαλίζει με την παρουσία του τον θεσμικό τριμερή κοινωνικό διάλογο».

...και τα σημεία τριβής

Υπενθυμίζεται ότι ο κ. Παναγόπουλος έχει σπλιτεύσει το γεγονός ότι ο κ. Τσίπρας είναι ο μοναδικός Πρωθυπουργός στην περίοδο της Μεταπολίτευσης που δεν έχει συναντήσει τη Συνομοσπονδία. ➔ Οι διαφωνίες ΓΣΕΕ - κυβέρνησης ουκ ολίγες: Η ΓΣΕΕ είχε χαρακτηρίσει «συναλλαγή» την κυβερνητική απόφαση να αναγορεύσει ως κεντρικό κοινωνικό διαπραγματευτή τον ΣΒΒΕ, είχε διαφωνήσει με την υπουργό Εργασίας για τον τρόπο με τον οποίο επιχειρεί να επαναφέρει τις συλλογικές συμβάσεις και πρόσφατα αντιτάχθηκε και στην ενεργοποίηση από την υπουργό της νέας διαδικασίας για αύξηση των κατώτατων αμοιβών μέσω υπουργικής απόφασης.

14. ΑΣΤΟΧΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΣΕΠ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 40

AIXMES

Βασίλης Κώτσος

Αστοχίες και στο ΑΣΕΠ!

Οπως ο Κρόνος έτρωγε τα παιδιά του, έτσι και το Δημόσιο κάνει ό,τι μπορεί για να ενισχύει το αίσημα αδικίας και να διώχνει στο εξωτερικό προσοντούχους νέους.

Αυτή τη διαχρονική αναξιοκρατία και το έλλειμμα της ασφάλειας δικαίου βιώνουν εδώ και 15 ημέρες 140 από τους 404 επιτυχόντες του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ για θέσεις γραμματειακής υποστήριξης σε δικαστήρια όλης της χώρας.

Η υπόθεση έχει ως εξής: Στους προσωρινούς πίνακες των επιτυχόντων του διαγωνισμού που αναρτήθηκαν στις 20/10/2017 συμπεριλαμβάνονταν οι 140 και μάλιστα 54 από αυτούς άρχισαν να εργάζονται – υπήρχε ανάγκη για προσωπικό στις υπηρεσίες και τους ζητήθηκε να ξεκινήσουν άμεσα –, κάποιος άλλοι παρατήθηκαν από τις δουλειές τους, ενώ ορισμένοι υποχρεώθηκαν να μετακομίσουν για να είναι κοντά στη νέα εργασία τους.

Στους οριστικούς όμως πίνακες που αναρτήθηκαν στις 4/10/2018, σχεδόν δώδεκα μήνες μετά – σε ανάλογους διαγωνισμούς η ανακοίνωση των οριστικών πινάκων γίνεται ύστερα από 3 μήνες – οι 140 διαγωνιζόμενοι τέθηκαν εκτός διαγωνισμού.

Περίπου το 35% της αρχικής λίστας των 404, όταν η συνηθισμένη απόκλιση στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ φτάνει το 8%.

Αυτό συνέβη γιατί οι μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί τίτλοι με συνάφεια στο αντικείμενο του διαγωνισμού πήραν περισσότερα μόρια και τίτλοι χωρίς συνάφεια λιγότερα. Στο ΦΕΚ όμως δεν οριζόταν τι θα πει συνάφεια για τη θέση των γραμματέων, αφού η λογική λέει ότι ένας μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος πιστοποιεί τη δυνατότητα γραμματειακής υποστήριξης. Εκ των υστέρων από το ΑΣΕΠ θεώρησαν πως περισσότερο συναφή για τη θέση είναι μεταπτυχιακά και διδακτορικά σε Νομική, Οικονομία, Διοίκηση Επιχειρήσεων και όχι από σχολές όπως Φιλοσοφική, Φυσικών Επιστημών, Αρχαιολογία κ.ά. Εκεί έγινε και η μεγάλη σφραγή.

Οι 140 επιτυχόντες είδαν τα όνειρά τους για επαγγελματική αποκατάσταση να συντρίβονται αφού, παρά την υψηλή κατάρτιση που διαθέτουν, τους είπαν ότι δεν κάνουν ούτε για γραμματείς. Ήδη προχώρησαν σε νομικές κινήσεις, αλλά το θέμα θα πρέπει να τύχει μιας κεντρικής αντιμετώπισης και από το ΑΣΕΠ αλλά και από το υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΥΓ.: Πρόσφατα, στο πλαίσιο αίτησης ακυρώσεως εκδικάστηκαν ασφαλιστικά μέτρα και με προσωρινή διαταγή του Διοικητικού Εφετερίου Αθηνών δικαιώθηκαν 3 επιτυχόντες από τους 140 που είχαν αποκλειστεί, οι οποίοι θα συνεχίζουν να εργάζονται με την δμηνη σύμβαση ιδιωτικού δικαίου.

Παρά τις συνεχείς μειώσεις που έχουν υποστεί οι συντάξιούχοι, το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας οδηγείται σε κατάρρευση

Το Δημογραφικό «τελειώνει» τις συντάξεις

Με οικονομική ασφυξία απειλείται το ασφαλιστικό σύστημα – Ως αντιστάθμισμα απαιτούνται εφιαλτικά μέτρα: μείωση συντάξεων κατά 30%, αύξηση ορίου ηλικίας στα 73 έτη και εισφορών κατά 35%

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΣ

Στα όρια της πλήρους κατάρρευσης οδηγείται με μαθηματική ακρίβεια το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας – παρά τις συνεχείς μειώσεις των συντάξεων – εφόσον δεν βρεθούν λύσεις στο οξυμένο δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας και στην εκρηκτική άνοδο των ελαστικών μορφών απασχόλησης.

Τα πρόσφατα στοιχεία για την επιδείνωση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας καταγράφουν μια δραματική εικόνα συνεχούς γήρανσης και μείωσης του πληθυσμού κατά 2,5 εκατομμύρια έως το 2060.

Πρόκειται για εφιαλτική εξέλιξη η οποία, πέραν των άλλων τεράστιων προβλημάτων που αναμένεται να προκαλέσει «μια κοινωνία που συνεχώς γερνάει», είναι βέβαιο ότι τις επόμενες δεκαετίες θα οδηγήσει τη χώρα σε σοβαρά πολιτικά και οικονομικά αδιέξοδα.

Η γήρανση του πληθυσμού σε συνδυασμό με την έξαρση των ελαστικών μορφών απασχόλησης αποτελούν την ενεργή νάρκη στα θεμέλια του συστήματος. Πρόσφατες μελέτες πανεπιστημιακών που ασχολούνται με την κοινωνική ασφάλιση εκτιμούν ότι μόνο για την κάλυψη του ελλείμματος που προκαλεί το δημογραφικό πρόβλημα απαιτείται επιπλέον μείωση των συντάξεων κατά 30%, απλώς για να διατηρηθεί εν ζωή το ασφαλιστικό σύστημα.

Οι λόγοι της οικονομικής ασφυξίας του συστήματος προδιορίζονται στην κλιμάκωση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης που κόβει έσοδα από τα ασφαλιστικά ταμεία, στην γήρανση του ενεργού πληθυσμού, όπως και στην αύξηση του προσδόκιμου

ζωής. Δύο μελέτες του πανεπιστημιακού κ. **Σάββα Ρομπόλη** (ομότιμου καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου) και του αναλογιστή κ. **Βασιλή Μπέτση** (υποψήφιου διδάκτορα του Παντείου Πανεπιστημίου) προσδιορίζουν την επιβάρυνση του ασφαλιστικού συστήματος εξαιτίας του δημογραφικού προβλήματος στα 49,5 δισ. ευρώ μέχρι το 2065. Ενώ εκτιμούν ότι οι ετήσιες απώλειες ασφαλιστικών εισφορών λόγω της πλήρους κυριαρχίας των ελαστικών μορφών απασχόλησης στην αγορά εργασίας φθάνουν τα 2,5 δισ. ευρώ.

Μελέτη

Η μελέτη για το Δημογραφικό εκτιμά ότι το προσδόκιμο ζωής θα αυξάνεται μέχρι το 2065. Λαμβάνει υπ' όψιν τις μειώσεις των συντάξεων που έχουν προγραμματιστεί να συμβούν το 2019 (620 ευρώ μεττά η κύρια και 145 ευρώ η επικουρική σύνταξη) και θεωρεί όλες τις άλλες οικονομικές και δημογραφικές παραμέτρους σταθερές.

Στην περίπτωση αυτή, το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης εκτιμάται ότι θα επιβαρυνθεί, κατά την περίοδο 2017-2065, μόνο εξαιτίας της αύξησης του προσδόκιμου ζωής κατά

B

Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης εκτιμάται ότι θα επιβαρυνθεί, κατά την περίοδο 2017-2065, μόνο εξαιτίας της αύξησης του προσδόκιμου ζωής κατά 49,4 δισ. ευρώ σε παρούσες αξίες

49,4 δισ. ευρώ σε παρούσες αξίες. Δηλαδή, η αναλογιστική υποχρέωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης θα αυξηθεί κατά 49,4 δισ. ευρώ. Η συνολική αυτή επιβάρυνση μεταφράζεται σε περίπου 1 έως 1,25 δισ. ευρώ αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών ανά δεκαετία σε σταθερές τιμές.

Ως εκ τούτου, για τη χρηματοδότηση της επιβάρυνσης του συστήματος εξαιτίας της αύξησης του προσδόκιμου ζωής θα πρέπει να βρεθούν επιπλέον πρόσθετοι πόροι ύψους 0,5% του ΑΕΠ (θεωρώντας ότι ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ θα είναι 1,5% για την περίοδο 2017-2065).

Σε διαφορετική περίπτωση, για την αντιστάθμιση του ελλείμματος απαιτούνται εφιαλτικά μέτρα, όπως η μείωση των συντάξεων κατά 30%, η αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης στα 73 έτη έως το 2060, η αύξηση των εισφορών για την κύρια σύνταξη από 20% που είναι σήμερα σε 27% (δηλαδή αύξηση κατά 35%) και στην επικουρική από 6% σε 8,1%.

Ελαστική απασχόληση

Η άλλη μελέτη καταγράφει τις απώλειες από ασφαλιστικές εισφορές που υπόκειται το ασφαλιστικό σύστημα εξαιτίας της πλήρους κυριαρχίας των ελαστικών μορφών απασχόλησης στην αγορά εργασίας (μερική απασχόληση και εκ περιτροπής εργασία).

Οι ετήσιες απώλειες που προκαλούν οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης στα ταμεία Εφευρητών τα 2,5 δισ. ευρώ και η εξέλιξη των στοιχείων της αγοράς εργασίας δείχνει ότι τα επόμενα χρόνια η εικόνα θα επιδεινωθεί και οι απώλειες θα είναι βαρύτερες. Το ποσό αυτό μέχρι το έτος 2055 φθάνει τα 65,6 δισ. ευρώ, 48 δισ. ευρώ από την κύρια σύνταξη και 17,6 δισ. από την επικουρική σύνταξη.

Σε παραδοχές της μελέτης ελιφθησαν υπ' όψιν τα εξής: η ανεργία θα μειωθεί στο 10% το 2030 και στο 7,5% το 2055. Μέχρι το 2024 το ποσοστό των νέων ευέλικτων θέσεων απασχόλησης θα αποτελεί το 64% και από το 2025 μέχρι το 2055 θα φθάσει αποτελεί το 75% των νέων προσλήψεων.

ΕΕ, Ελλάδα και προσφυγικό/μεταναστευτικό ζήτημα: Τι μέλλει γενέσθαι

Η ΕΕ σήμερα κλονίζεται από μια αλληλουχία κρίσεων. Η προσφυγική/μεταναστευτική κρίση δεν είναι η μόνη, αλλά είναι από τις πιο πειστικές. Χωρίς αριθμητικά βήματα και οι αφίξεις έχουν συρρικνωθεί σημαντικά: από το 1,1 εκατ. το 2015 στις 362,3 χιλιάδες το 2016 και εν συνεχεία στις 178,5 χιλιάδες το 2017 και στις 82,2 χιλιάδες εντός του 2018), αλλά πολιτικά. Το Προσφυγικό «κούμπωσ» στις σύνθετες προκλήσεις (εσωτερικές και εξωτερικές) που αντιμετωπίζει η ΕΕ και επηρέασε καθοριστικά το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Ετσι, ένα ζήτημα που αρχικά προσεγγίστηκε με όρους ανθρωπισμού μετατράπηκε γρήγορα σε προτεραιότητα ασφάλειας συνδυαστικά με την τρομοκρατική απειλή που μεταφέρθηκε στους κόλπους της Ευρώπης. Ασφάλεια με πολλές προεκτάσεις: δημογραφικής/ταυτότητας, οικονομικής και εργασιακής. Συνυπόχρητα, ακόμη και μετριοπαθείς ηγεσίες, προσβλέποντας στην πολιτική τους επίβλεψη, σύρονται σε σημαντικό βαθμό από ακραίους σχηματισμούς, αφού οι θέσεις των τελευταίων έχουν ευρύτερη κοινωνική απήχηση από τις δικές τους. Συνέπεια αυτών, τα ενδοευρωπαϊκά ρήγματα διευρύνονται, η Σένγκεν βρίσκεται σε προφανή κίνδυνο, οι μετακινήσεις πληθυσμών στον ευρύτερο περίγυρο της Γηραιάς Ηπείρου πολλαπλασιάζονται (εντείνοντας τις αβεβαιότητες για το μέλλον), ενώ αναπτύσσεται δυναμική υπέρ της επανεθνικοποίησης της λήψης αποφάσεων σε ζητήματα που θεωρούνται ευαίσθητα ή εθνικής προτεραιότητας, και η υποδοχή προσφύγων/μεταναστών σε εθνικό έδαφος είναι αναμφίβολα ένα από αυτά. Προκείμενου να μετριάσουν οι κλυδωνισμοί, η ΕΕ θέλει να δημιουργήσει μια ακτίνα περιμετρικής «περιφρούρησης» της ηπειρωτικής Ευρώπης από τις μαινόμενες κρίσεις και την αστάθεια στη ζώνη μεταξύ Αφγανιστάν και Υποσαχάριας Αφρικής, αλλά και τις δημογραφικές μεταβολές, τους περιβαλλοντικούς μετανάστες, τα δεσποτικά καθεστώτα κ.τ.λ.

Αυτό απαιτεί βαθμό επιρροής και διεύθυνσης σε χώρες προέλευσης και διέλευσης. Πέραν των προφανών δυσκολιών, το εν λόγω εγχείρημα καθιστά την ΕΕ ευάλωτη έναντι αυταρχικών κυ-

Κωνσταντίνος Φίλις

βερνήσεων που θα επιδιώξουν την εσωτερική τους ισχυροποίηση και νομιμοποίηση με ευρωπαϊκά κεφάλαια. Αρα, θα έχουμε το παράδοξο η ΕΕ να στηρίζει ηγεσίες των οποίων οι αυταρχικές μέθοδοι και η ανισοκατανομή του εθνικού πλούτου παράγουν οικονομικούς μετανάστες αλλά και πρόσφυγες (στο πρόσωπο όσων διώκονται), ευελπιστώντας ότι το κίνητρο της οικονομικής αρωγής ή ακόμη και η απειλή επιβολής κυρώσεων θα μετριάσουν το φαινόμενο. Ένα παρόμοιο μοντέλο, πάντως, δοκιμάστηκε και στο παρελθόν, με την Ισπανία και το Μαρόκο, αργότερα την Ιταλία και τη Λιβύη, όπου οι δύο ευρωπαϊκές χώρες παρέχον πόρους στις αφρικανικές χώρες ώστε να αποτρέψουν την είσοδο μεταναστών. Ετσι, η φύλαξη των ευρωπαϊκών συνόρων εξαρτιόταν από την αποτελεσματικότητα των κρατών στην περίμετρο της Γηραιάς Ηπείρου (externalisation of European borders). Η κατάρρευση, ωστόσο, της Λιβύης συνδυαστικά με τον πόλεμο στη Συρία και τη ρευστοποίηση της κατάστασης σε μια σειρά περιοχών ανέτρεψαν τους σχεδιασμούς.

Στόχος των παραπάνω πρωτοβουλιών είναι, ανάλογα με την περίπτωση, είτε να επιταχύνεται η επαναπροώθηση των παράτυπων μεταναστών στις πατρίδες τους, είτε να ελέγχεται αποτελεσματικά η δράση των παράνομων διακινητών, να συνεχιστεί η στήριξη της φιλοξενίας προσφύγων στο έδαφός τους και κοντά στις πατρίδες τους. Πρόσφατα δε προέκυψε η ιδέα τα κράτη διέλευσης να λειτουργούν ως «πλατφόρμες αποβίβασης» για να γίνεται ο διαχωρισμός εκτός ευρωπαϊκού εδάφους. Ως προς την πρώτη περίπτωση πάντως, που αφορά και την Ελλάδα (βλ. παρακάτω), η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από το επίπεδο πρόσβασης στη λήψη αποφάσεων χωρών όπως το Αφγανιστάν. Η

Βρετανία, έχοντας αναπτύξει τους κατάλληλους διαύλους, έχει βρει ένα modus operandi και επαναπατρίζει μαζικά Αφγανούς που δεν λαμβάνουν άσυλο, αντιθέτως με άλλες χώρες που δεν τα καταφέρνουν τόσο ή και καθόλου καλά.

Ως προς την Ελλάδα, πέραν της δεδομένης αδυναμίας διαχείρισης των σημαντικά μειωμένων ροών σε σχέση με το 2015, η ερμηνεία της Κοινής Δήλωσης ΕΕ - Τουρκίας του Μαρτίου 2016, που εγκλοβίζει τους αφιχθέντες στα νησιά αντί της διαχώρισής τους στην ενδοχώρα (λειτουργεί και ως ανικίνητρο για μελλοντικούς πρόσφυγες και μετανάστες), και η αναποτελεσματικότητα στις επαναπροωθήσεις τους στην Τουρκία (μόλις 311 επέστρεψαν στην Τουρκία μέσα σε ένα έτος από τα χιλιάδες ατιμάτα ασύλου που απορρίφθηκαν) δημιουργούν ένα εκρηκτικό μείγμα.

Μάλιστα, το τελευταίο χρονικό διάστημα παρατηρείται αύξηση των αφίξεων Αφγανών στην επικράτεια μας, ενώ ακόμη πιο ανησυχητικό είναι πως συγκεντρώνονται ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό ομοεθνών τους στην Τουρκία (εκτιμάται ότι δεκάδες χιλιάδες έχουν μετακινηθεί τους τελευταίους μήνες από το Ιράν προς τη γειτονική χώρα). Πρέπει, λοιπόν, η Αθήνα να βρει έγκαιρα πεδίο συνεννόησης με την Καμπούλ ώστε να δέχεται τους επαναπατρισμούς συμπατριωτών της αντί να επικαλεστεί διάφορα τεχνικά εμπόδια. Χωρίς να συμμερίζομαι την άποψη ότι η Τουρκία θα ανοίξει με τέτοιο τρόπο την κάνουλα των ροών ώστε να δημιουργήσει πρόβλημα στη συμφωνία της με την ΕΕ (θα χάσει κονδύλια αλλά και την επαφή με τις Βρυξέλλες), με τους χειρισμούς μας – αλλά σε έναν βαθμό λόγω και της αβελτηρίας των Βρυξελλών – είμαστε ιδιαίτερα εαυτοί απέναντι στην Αγκυρα, με αποτέλεσμα, αν αυτή θελήσει παράλληλα με το μέτωπο στην Ανατολική Μεσόγειο να ανοίξει και αυτό του Προσφυγομεταναστευτικού, να βρεθούμε προς αδιέξοδο. Στην υπόθεση εργασίας ότι 20-50 χιλιάδες (στα όρια του στατιστικού λάθους στα 5 εκατ. που φιλοξενεί η Τουρκία στο έδαφός της) μετακινούνται στην Ελλάδα σε σύντομο χρονικό διάστημα, η κατάσταση θα καταστεί ανεξέλεγκτη για τα ήδη επιβαρυσμένα νησιά μας. Ενδεικτικό, πάντως, της σύγχυσης που επικρατεί στο εσωτερικό είναι πως οι 29,7 χιλιάδες που αφήχθησαν το 2017 και οι σχεδόν 25 χιλιάδες μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2018 είναι οι μικρότεροι αριθμοί από το 1991, όταν η Ελλάδα δέχεται κατά μέσο όρο 90-140 χιλιάδες ετησίως. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι στις συνθήκες που επικρατούν στη Μόρια και σε άλλες υποδομές – που δημιουργήθηκαν για βραχεία και όχι μακρά παραμονή – ευδοκίμων η στρατολόγηση και ο προσληπτικός σε εξτρεμιστικές και μισαλλόδοξες απόψεις. Κοινωνιολογία, κινδυνεύουμε σοβαρά να δημιουργήσουμε θερμοκήπια ανάπτυξης τζχαντιστών εντός της χώρας.

Στις συνθήκες που επικρατούν στη Μόρια και σε άλλες υποδομές ευδοκίμων η στρατολόγηση και ο προσληπτικός σε εξτρεμιστικές και μισαλλόδοξες απόψεις

Ο κ. Κωνσταντίνος Φίλις είναι διευθυντής Ερευνών του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων.

Η νεκροφάνεια της κοινωνίας

Του ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Κούραση. Είναι η πρώτη λέξη που σου έρχεται στο μυαλό όταν σκέφτεσαι το ελληνικό τοπίο. Ας αφήσουμε κατά μέρος το φυσικό τοπίο που αντιστέκεται στην κακοποίησή του τόσες δεκαετίες και ας ριζούμε μια ματιά στο ανθρώπινο. Ο καθένας από μας μπορεί να οραματίζεται διάφορα για τη ζωή του και για τη ζωή των παιδιών του, όμως όταν βρεθούμε όλοι μαζί, τι μας έρχεται στο μυαλό; Ανασφάλεια, φόβος και η προσδοκία της επιβίωσης. Φοβόμαστε τον κόσμο μας, όπως φοβόμαστε και τον εαυτό μας. Την περασμένη εβδομάδα έγραψα για τον φόβο που μας προκαλεί η ίδια μας η Ιστορία. Σήμερα θα γράψω για τον φόβο που μας προκαλεί το παρόν και το μέλλον μας. Ανθρώπινο συναίσθημα ο φόβος, πολύ ανθρώπινο. Όμως η ζωή ολόκληρη είναι μια πάλη με τον φόβο. Όπως έγραφε και ο Εμπειρικός «Εἰς τὴν ὁδὸν τῶν Φιλελλήνων», «η δόξα των Ελλήνων που πρώτοι αυτοί, θαρρώ, στον κόσμον εδὼ κάτω ἔκαμαν οἴστρον τῆς ζωῆς τον φόβον του θανάτου». Πόσο μελάνι έχει χυθεί γι' αυτό και πώς ο ποιητής το αναδεικνύει σε μία μόνον φράση. Γι' αυτό είναι οι ποιητές, θα μου πείτε.

Φοβόμαστε τα γερατειά, γιατί ξέρουμε πως το κοινωνικό μας περιβάλλον τα αφήνει στο ἔλεος της αδυναμίας τους. Φοβόμαστε τη νεότητα διότι ξέρουμε ότι το κοινωνικό περιβάλλον, σαθρό και αδυνατισμένο, δεν μπορεί να αντέξει το σφρίγος της. Υπογεννητικότητα; Και σε ποιο σχολείο θα στείλεις το παιδί σου, και ποια περιθαλψή θα έχει το παιδί σου; Αιμορραγία εγκεφάλων; Πόσοι νέοι γιατροί παλεύουν να γλιτώσουν από το κοινωνικό ναυάγιο; Και αν τους ακούσεις, δεν σου μιλούν για τις αμοιβές τους. Το κοινωνικό ναυάγιο είναι το ναυάγιο της αναξιοκρατίας. Το μόνο αξιακό σύστημα που μας έχει απομείνει για να κρίνουμε εαυτούς και αλλήλους είναι οι συντάξεις. Το όνειρο που κάνει τον δημόσιο υπάλληλο να ξυπνάει το πρωί για να περάσει μια ολόκληρη ημέρα διεκπεραιώνοντας έγγραφα που τρέφουν το αδηφάγο τέρας. Πόσους μήνες τώρα το μόνο θέμα της πολιτικής μας ζωής, ο Θεός να την κάνει πολιτική και ζωή, είναι το ύψος των συντάξεων; Η κατάρρευση εγκαινιάστηκε με τον αγώνα για την επιβίωση των δημοσίων υπαλλήλων και γράφει τώρα τον επικηδεύει της με το ύψος των συντάξεων των ιδίων. Το εν τω μεταξύ διάστημα το βαφτίσαμε Κρίση για να αθωώσουμε εαυτούς από την ευθύνη.

Δεν ισχυρίζομαι ότι υπεύθυνες για την κατάρρευση είναι οι παρέες

των Συριζανέλ που μας ταλαιπωρούν. Αλίμονο, αν πίστευα ότι έχει τέτοια δυνατότητα ο Φλαμπουράρης, δεν θα είχα τη δύναμη να γράψω ούτε γραμμή. Για να φτάσουμε στη σημερινή νεκροφάνεια μιας ολόκληρης κοινωνίας, δουλέψαμε όλοι μαζί για δεκαετίες. Η αναξιοκρατία έχει βαθιές ρίζες στην ψυχοσύνθεσή μας. Ο Γάλλος Εντιμόν Αμπου γράφει το 1852 ότι οι Έλληνες έχουν τέτοια αντίληψη για την ισότητα που δεν ανέχονται κανέναν να ξεχωρίζει. Διαβάστε τον, κυκλοφορεί σε εξαιρετική μετάφραση από την Αναστασία Κομνηνέλλη με τίτλο «Η Ελλάδα του Θώνα».

Αυτό που λέω όμως είναι ότι η άνοδος αυτού του μορφώματος στην εξουσία ανέδειξε σε κυρίαρχο στοιχείο της ελληνικής κοινωνίας όλο το κατακάθι της. Απέναντί τους είχαν πολιτικούς που δεν μπορούσαν πια να εμπνεύσουν ούτε τους ίδιους τους τούς εαυτούς. Η Αριστερά που επικαλέστηκαν ήταν

«Οι Έλληνες έχουν τέτοια αντίληψη για την ισότητα που δεν ανέχονται κανέναν να ξεχωρίζει».

προϊόν της αμάθειάς τους και του κυνισμού τους. Και κινητοποιήσαν μια κοινωνία την οποία, δυστυχώς, οι προηγούμενοι πολιτικοί ταγοί της είχαν αφήσει έρμαιο της αμάθειας και η κρίση την είχε φέρει στα όρια του κυνισμού. Και την εξάντλησαν. Ας μη γελιόμαστε. Αυτό που ζήσαμε τα χρόνια των Συριζανέλ δεν είναι μόνον η ακύρωση της πολιτικής ζωής στην οποία στηρίζεται η δημοκρατία. Είναι και η απονέκρωση όσων κοινωνικών ιστών είχαν απομείνει ζωντανοί.

Και τώρα τι γίνεται; Αυτοί θα φύγουν. Θα έχουν αφήσει όμως πίσω τους μια δημόσια διοίκηση εμπιστευμένη από τον κυνισμό της επιβίωσης, κοινώς τον τύραννο μιας κοινωνίας που δεν έχει καμιά προοπτική. Διότι σ' αυτό συμποσούνται τα τριετήσια χρόνια των Συριζανέλ. Πάλεψαν να μας εθίσουν στις ελάχιστες δυνατές προσδοκίες, κοινώς πάλεψαν να μας εθίσουν στον κυνισμό της επιβίωσης.

Πώς θα απελευθερωθούμε όχι από τους ίδιους, αλλά από τη νοστροπία τους; «Τεράστιο σχέδιο», που είπε και ο στρατηγός Ντε Γκωλ όταν, παραλεύοντας στο απελευθερωμένο από τους Γερμανούς Παρίσι, βρέθηκε μπροστά σ' ένα πανό που έγραφε: «Θάνατος στους πλίθιους».

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/10/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/10/2018

Σελίδα: 17

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΕΥΡΩΚΟΙΝΗΣΗ/ΕΥΡΩΤΥΛΗΦ-ΕΜΕΣΗ

Η επιμονή των κ.κ. Τσακαλώτου και Χουλιαράκη να περιοριστούν οι κοινωνικές παροχές μόνο στις συντάξεις και να στηριχθούν αναπτυξιακά μέτρα μέτρησης θετικά στις Βρυξέλλες

Αναταράξεις στην οικονομία με ορίζοντα τις κάλπες

Πέρασε ο προϋπολογισμός από την Κομισιόν, γλιτώνουν οι συντάξεις, αλλά η πολιτική αβεβαιότητα εντείνεται και η ιταλική κρίση φοβίζει

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΖΩΗΣ ΤΣΩΛΗΣ

Σε περίοδο έντονων αναταράξεων εισέρχεται η οικονομία καθώς έλληνες αλλά κυρίως ξένοι παράγοντες και επενδυτές προεξοφλούν ότι ο πολιτικός χρόνος της κυβέρνησης καθορίζεται πλέον από τις εξελίξεις στο Μακεδονικό, την κρίση που προκαλεί στον κυβερνητικό συνασπισμό η παραίτηση Κοτζιά και είναι περιορισμένος.

Παρότι η κυβέρνηση του κ. Τσίπρα φαίνεται να ξεπερνά τον σκόπελο των συντάξεων – έχοντας σχεδόν σίγουρο ότι στα μέσα Νοεμβρίου θα έχει τη θετική γνώμη της Κομισιόν για το σχέδιο προϋπολογισμού που κατάθεσε με ενσωματωμένη την πρόταση να παγώσουν οι παλιές

συντάξεις στα σημερινά επίπεδα μέχρι το 2022 –, πλέον το βασικό σενάριο που συζητείται σε οικονομικούς κύκλους είναι ότι ο χρόνος και των εθνικών εκλογών θα είναι ο προσεχής Μάιος.

Όπως όμως σημειώνουν οι ίδιες πηγές, «μπορεί το χρονικό αυτό διάστημα να είναι μικρό σε πολιτικούς όρους, αλλά είναι μεγάλο σε όρους χρηματοοικονομικούς. Ως εκ τούτου, μπαίνουμε σε μια περίοδο αστάθειας και αβεβαιότητας που θα φανεί στις αγορές».

Υποβάθμιση από τη Moody's

Η παλική κρίση αναμένεται να ενταθεί καθώς την Παρασκευή το βράδυ η Moody's προχώρησε στην υποβάθ-

μιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ιταλίας κατά μία βαθμίδα, σε «Baa3» από «Baa2», μετά τις συνεχιζόμενες αντεγκλήσεις Ρώμης και Βρυξελλών για τον προϋπολογισμό του 2019.

Από την άλλη πλευρά, έγκυροι κυβερνητικοί κύκλοι εκτιμούν ότι ο προϋπολογισμός του 2019 αναμένεται να περάσει από την Κομισιόν αλλά και το γερμανικό κοινοβούλιο χωρίς κραδασμούς και υπογραμμίζουν ότι στόχος της κυβέρνησης είναι να ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία όσο το δυνατόν ταχύτερα, αν είναι εφικτό μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου. Και όπως χαρακτηριστικά λένε, «σκοπός είναι να μη βρεθούμε μαζί με την Ιταλία στη σκηνή της τραγωδίας». Όπως είναι γνωστό, το

σχέδιο προϋπολογισμού της Ιταλίας που υποβλήθηκε στην Κομισιόν την περασμένη Τρίτη αγνόησε πλήρως τις συστάσεις της Επιτροπής για πιο συγκρατημένα ελλείμματα. Οι Ιταλοί διατήρησαν τις αρχικές τους θέσεις για έλλειμμα πάνω από 2,6% του ΑΕΠ το 2019 και 2,4% το 2020, πετώντας στο καλάθι των αχρήστων τις επιστολές Ντομπρόβσκι και τις συστάσεις των θεσμικών οργάνων των Βρυξελλών.

Η Ιταλία είναι η μόνη χώρα που δεν συμμορφώθηκε προς τις υποδείξεις, το γεγονός αυτό είχε αντανάκλαση στην αγορά ομολόγων και επηρεάζει όπως αναμενόταν και τα ελληνικά ομόλογα.

Ωστόσο, όπως επισημαίνουν οι ειδικοί, ενώ πριν από την κατάθεση του σχεδίου του προϋπολογισμού της Ελλάδας η διαφορά στις αποδόσεις ιταλικών και ελληνικών δεκαετών ομολόγων ήταν σταθερά στη μία μονάδα, μετά τη διαφαινόμενη έγκριση του δικού μας προϋπολογισμού η διαφορά έχει υποχωρήσει στο 0,8%.

Κλυδωνισμοί λόγω παραίτησης Κοτζιά

Την πορεία όμως αυτήν της αποσύνδεσης των ελληνικών από τα παλιά ομόλογα αντέστρεψε το πολιτικό κλίμα που διαμορφώνεται μετά την παραίτηση Κοτζιά στο εσωτερικό της χώρας. Προχθές, η απόδοση του δεκαετούς ανέβηκε και πάλι στο 4,5%.

Βέβαια, η εικόνα θα ήταν χειρότερη αν κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού του 2019 δεν είχαν επικρατήσει οι απόψεις Τσακαλώτου - Χουλιαράκη να περιοριστούν οι κοινωνικές παροχές κατ' ουσίαν μόνο μέσω των συντάξεων και να στηριχθούν αναπτυξιακά μέτρα όπως η σταδιακή μείωση της φορολόγησης των κερδών και η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών.

Όπως σημειώνουν έγκυροι κύκλοι, «καμία κυβέρνηση πριν από τις εκλογές δεν θα αποφάσιζε να μην αυξήσει τις δαπάνες αλλά να επιλέξει τη μείωση των φόρων για επιχειρήσεις και των ασφαλιστικών εισφορών, αντί να προχωρήσει σε άμεσες παροχές».

Οι επιλογές όμως αυτές παρότι τις υιοθέτησε ο Αλέξης Τσίπρας εξακολουθούν να αποτελούν σημείο τριβής στον ΣΥΡΙΖΑ. Εσωκομματικά πυκνώνουν οι επιθέσεις κατά του διδύμου του οικονομικού επιτελείου που έχει στραμμένο το βλέμμα του στις Βρυξέλλες.

ΧΡΟΝΟΣ ΩΣ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ

Έγκριση από τις Βρυξέλλες

Όπως λένε οι πρώτες πληροφορίες, οι Βρυξέλλες αποδέχθηκαν το σχέδιο προϋπολογισμού όπως παρουσιάστηκε από την ελληνική πλευρά. Την Παρασκευή έγινε γνωστό ότι δεν ζητήθηκε καμία περαιτέρω διευκρίνιση. Ο έλεγχος των στοιχείων συνεχίζεται αλλά όλοι αναμένουν ότι θα υπάρξει τελικά θετική γνώμη από την Κομισιόν ως τα μέσα Νοεμβρίου έτσι ώστε ο προϋπολογισμός που θα κατατεθεί στη Βουλή στις 21 Νοεμβρίου να μην περιλαμβάνει την περικοπή των συντάξεων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο εισηγητής της ΝΔ για τον προϋπολογισμό, βουλευτής Χρήστος Σταϊκούρας, έχει πάρει το μήνυμα και είπε στην επιτροπή της Βουλής ότι «η θέση της ΝΔ είναι να μην περικοπούν οι συντάξεις».

Όπως όλα δείχνουν, πλέον ο ωφέλιμος χρόνος για την κυβέρνηση είναι μέχρι τον Δεκέμβριο. Σε αυτό το διάστημα η πολιτικός στόχος είναι να περάσει ο προϋπολογισμός, να εφαρμοστούν τα

μέτρα που προβλέπονται χωρίς την περικοπή των συντάξεων, και αν επιτρέψουν τα νούμερα (το κλείσιμο του 2018) και είναι εφικτό να δοθεί και εφετές επίδομα αλληλεγγύης στους ασθενέστερους.

Υστερα από αυτό ο χρόνος τελειώνει, ο στόχος είναι να ολοκληρωθούν δύο εμβληματικές επενδύσεις και πλέον η χώρα θα μπει σε προεκλογική περίοδο.

Ο χρόνος διάλυσης της Βουλής τοποθετείται την Παρασκευή 19 Απριλίου, μία εβδομάδα πριν από το Πάσχα – που πέφτει νωρίς, στις 28 Απριλίου. Στις 26 Μαΐου ούτως ή άλλως θα σπθθούν οι κάλπες για τις ευρωεκλογές και τις περιφερειακές εκλογές.

Το οικονομικό επιτελείο ζητεί «αμνηστίας τόνους για την οικονομία» και μάλιστα – όπως είπε και ο κ. Τσακαλώτος στη Βουλή – εκφράζει την έκπληξη του για το ότι «Έλληνες πάνε στο εξωτερικό και διαμαρτύρονται για την αναμενόμενη απόφαση να μην περικοπούν οι συντάξεις».

€450 εκατ. για κοινωνικό μέρισμα

Αγώνας δρόμου στο υπουργείο Οικονομικών για να εισπράξει έως το τέλος του έτους 15 δισ. ευρώ και να δημιουργηθεί ο απαραίτητος δημοσιονομικός χώρος

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΝΤΙΝΟΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

Σε αγώνα δρόμου έχει επιδοθεί το υπουργείο Οικονομικών για να εισπράξει έως το τέλος του έτους 15 δισ. ευρώ έτσι ώστε να κλείσει ο προϋπολογισμός με πρωτογενές πλεόνασμα κοντά στο 4% ή 7,2 δισ. ευρώ σε απόλυτα νούμερα. Με αυτόν τον τρόπο, θα δημιουργηθεί ο απαραίτητος δημοσιονομικός χώρος για να καταβληθεί και εφέτος κοινωνικό μέρισμα, να αυξηθεί το επίδομα πετρελαίου θέρμανσης, να δοθούν αναδρομικά και στους γιατρούς του ΕΣΥ μαζί με τις υπόλοιπες κατηγορίες πολιτών που έχουν δικαιωθεί από το ΣΤΕ, αλλά και να εξασφαλιστεί ένα απαραίτητο «μαξιλάρι» για την αξιολόγηση των δημοσιονομικών

από τους θεσμούς τον Απρίλιο του 2019.

Σύμφωνα με πληροφορίες του «Βήματος» της Κυριακής στο υπουργείο Οικονομικών εκτιμούν ότι εφέτος το υπερπλεόνασμα θα διαμορφωθεί σε περίπου 900 εκατ. ευρώ. Από αυτά τα 300 εκατ. ευρώ «θα πάνε στην άκρη», όπως αναφέρει χαρακτηριστικά αρμόδιος παράγοντας του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης ώστε, αν χρειαστεί, να τροφοδοτήσουν τον προϋπολογισμό του 2019 για να επιτευχθεί ο στόχος πρωτογενούς πλεονάσματος 3,5% του ΑΕΠ και έτσι να μην υπάρξει πιθανότητα να εφαρμοστεί το μέτρο της μείωσης των συντάξεων.

Οι συντάξεις

Ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος αλλά και ο αναπληρωτής

Β από τα 900 εκατ. ευρώ υπερπλεόνασμα και αφού αφαιρεθεί «μαξιλάρι» 300 εκατ. ευρώ, θα δοθούν με τη μορφή κοινωνικού μερίσματος 450 εκατ. ευρώ, 60 εκατ. ευρώ θα δοθούν για επίδομα πετρελαίου θέρμανσης και 100-140 εκατ. ευρώ θα δοθούν ως αναδρομικά

υπουργός Γιώργος Χουλιαράκης εμφανίζονται βέβαιοι ότι οι συντάξεις δεν θα μειωθούν το 2019 και ότι οι θεσμοί με τα στοιχεία που έχουν λάβει στα χέρια τους θα πετύχουν για τη μη αναγκαιότητα του εν λόγω μέτρου στην επίτευξη του στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος 3,5%.

Από τα 900 εκατ. ευρώ υπερπλεόνασμα και αφού αφαιρεθεί το «μαξιλάρι» των 300 εκατ. ευρώ απομένουν 600 εκατ. ευρώ από τα οποία σχεδιάζεται να δοθούν με τη μορφή κοινωνικού μερίσματος περίπου 450 εκατ. ευρώ. Για το επίδομα πετρελαίου θέρμανσης θα δοθούν επιπλέον 60 εκατ. ευρώ, ενώ περίπου 100-140 εκατ. ευρώ θα δοθούν ως αναδρομικά σε ομάδες όπως οι γιατροί του ΕΣΥ που δεν ήταν μέσα στην αρχική απόφαση που ανακοινώθηκε από τον Πρωθυπουργό κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Εκθεσης Θεσσαλονίκης.

Όλα αυτά, όμως, βασίζονται στο σενάριο ότι οι πολίτες θα συνεχίσουν να πληρώνουν έως το τέλος του έτους τις φορολογικές υποχρεώσεις τους και δεν θα εμφανίσουν σημάδια κόπωσης, όπως δείχνουν τα στοιχεία της αύξησης των ληξιπρόθεσμων χρεών και εικόνα των εσόδων του προϋπολογισμού των τελευταίων μηνών.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, έως τον Αύγουστο του 2019 περισσότεροι από 3.801.967 πολίτες και επιχειρήσεις χρωστούν στην Εφορία 102,6 δισ. ευρώ, ενώ σε 1.430.356 φορολογουμένους έχει πραγματοποιηθεί δέσμευση ή ηλεκτρονική κατάσχεση λογαριασμού και 1.732.862 πολίτες απειλούνται με κατασχέσεις και πλειστηριασμούς. Αξίζει να τονιστεί ότι μόνο τον Αύγουστο του 2018 έμειναν απλήρωτοι φόροι 849 εκατ. ευρώ, ενώ το οχτάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου οι απλήρωτοι φόροι ξεπέρασαν τα 6,3 δισ. ευρώ. Αντλαμβάνεται κανείς ότι τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι ο στόχος του υπερπλεονάσματος επιτυγχάνεται μέσα

από μια διαδικασία υπερφορολόγησης των υπολοίπων που πληρώνουν κάθε μήνα τις αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις τους.

Και 120 δόσεις

Μέσα σε αυτό το σκληρό φορολογικό ασφυξιάς το υπουργείο Οικονομικών κάνει προσπάθεια να πείσει τους δανειστές να έρθει στη Βουλή πρόταση έως 120 δόσεις για μικρά χρέη έως 5.000 ή 10.000 ευρώ ώστε περισσότεροι από 3.880.000 φορολογούμενοι να μπορέσουν να αποπληρώσουν σε πολλές δόσεις τον 50 ευρώ τις οφειλές τους και να γεμίσουν τα δημόσια ταμεία.

Σύμφωνα με αρμόδιο παράγοντα του υπουργείου Οικονομικών, είναι πολύ πιθανόν έως το τέλος του έτους να εγκριθεί η πολυπόθητη αυτή πρόταση που θα αποτελέσει ανάσα για τους πολίτες και τα δημόσια έσοδα.

Όσον αφορά το προσχέδιο προϋπολογισμού που εστάλη στην Κομισιόν, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους έχει κάνει υπολογισμούς ώστε με ακύρωση του μέτρου της μείωσης των συντάξεων και εφαρμογή μέρους των αντίμετρων να εξασφαλισθεί για τον προϋπολογισμό του 2019 ένα πλεόνασμα της τάξεως του 3,6%. Αντιθέτως, αν τελικά εφαρμοστεί το μέτρο της μείωσης των συντάξεων και το σύνολο των ψηφισμένων αντίμετρων, τότε το πρωτογενές πλεόνασμα θα εκπνυχθεί στο 4,2%. Σε κάθε περίπτωση δηλαδή επιτυγχάνεται ο στόχος πλεονάσματος πάνω από 3,5%.

Ποιοι θα το πάρουν

Όσον αφορά το κοινωνικό μέρισμα που αναμένεται να δοθεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους, αυτό θα είναι μειωμένο σε σύγκριση με πέρυσι αλλά αναμένεται να δοθεί στις ίδιες κοινωνικές ομάδες που το έλαβαν τον Δεκέμβριο του 2017 με αυστηρότερα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια.

Πέρυσι είχε δοθεί σε άγαμους και έγγαμους με ή χωρίς παιδιά με εισοδήματα που δεν ξεπερνούσαν τις 9.000 ευρώ για τους άγαμους, τις 13.500 ευρώ για τους έγγαμους χωρίς

παιδιά, τις 15.750 για έγγαμους με 1 παιδί, τις 18.000 για 2 παιδιά, τις 20.250 για τρία παιδιά κ.ο.κ.

Το επίδομα πετρελαίου

Εκεί που αναμένεται να δοθεί ιδιαίτερο βάρος εφέτος είναι στο επίδομα πετρελαίου θέρμανσης, καθώς η αύξηση των διεθνών τιμών των καυσίμων έχει οδηγήσει την τιμή ανά λίτρο σε απαγορευτικά επίπεδα για τα νοικοκυριά. Σύμφωνα με τις πληροφορίες του «Βήματος», αναμένεται να διπλασιαστεί το κονδύλι που προορίζεται για το επίδομα από 60 εκατ. ευρώ που ήταν πέρυσι σε 120 εκατ. ευρώ για τον εφετινό χειμώνα.

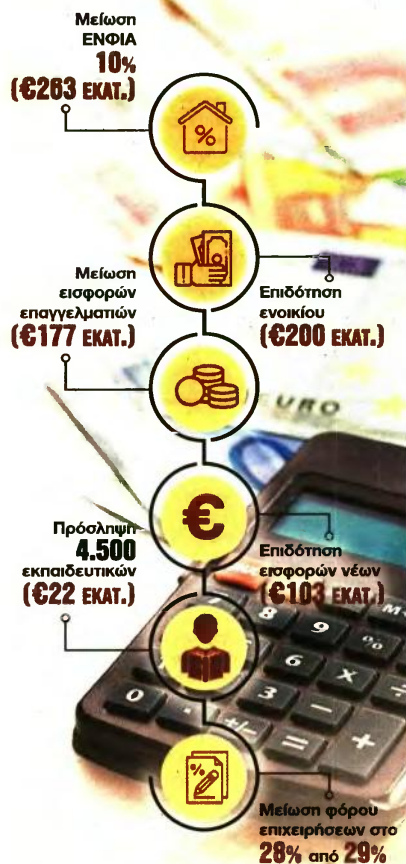
Τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια δεν θα αλλάξουν, θα είναι τα ίδια με τα περυσινά. Εκεί που θα υπάρξουν αλλαγές θα είναι στο ύψος της επίδοσης ανά λί-

τρο και ανά γεωγραφική ζώνη.

Ειδικότερα, κάτοικοι των νομών της Α' Ζώνης (Γρεβενών, Δράμας, Εβρου, Ευρυτανίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Κοζάνης, Σερρών, Φλώρινας) θα έχουν διπλάσια ή και τριπλάσια επίδοση ανά λίτρο σε σύγκριση με πέρυσι. Δηλαδή από 12,5 λεπτά το λίτρο θα λάβουν 25 λεπτά ή 37,5 λεπτά το λίτρο. Αυτό σημαίνει ότι το συνολικό επίδομα μπορεί να φθάσει τα 937,5 ευρώ από 312,5 ευρώ που ήταν για την περυσινή περίοδο.

Στις υπόλοιπες ζώνες το επίδομα αναμένεται να διπλασιαστεί και έτσι οι κάτοικοι της Β' Ζώνης (ανήκει ο Δήμος Θεσσαλονίκης) θα λάβουν έως 375 ευρώ επίδοσης αντί για 187,5 ευρώ πέρυσι και της Γ' Ζώνης (περιλαμβάνεται η Αττική) θα λάβουν έως 200 ευρώ αντί για 100 ευρώ πέρυσι.

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΛΑΦΥΡΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ 2019

Συντάξεις - τράπεζες στο μικροσκόπιο των δανειστών

Παρέλαση των τεχνικών κλιμακίων στην Αθήνα για τα θολά σημεία του Προϋπολογισμού - Αμφιβάλλουν οι Ευρωπαίοι ότι υπάρχει περιθώριο και για διάσωση των συντάξεων και για εφαρμογή όλων των αντίμετρων

Η αμφιβολία των δανειστών για το κατά πόσο είναι εφικτό να συνδυαστεί η μη μείωση των συντάξεων με την εφαρμογή όλων των αντίμετρων που έχει εξαγγείλει ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας και η απόκλιση ανάμεσα στις προβλέψεις της κυβέρνησης και των Ευρωπαίων για το πρωτογενές πλεόνασμα της διετίας 2018-2019 φέρνουν ξανά στην Αθήνα τα τεχνικά κλιμάκια της τρόικας την προσεχή Πέμπτη. Θα ακολουθήσει η επίσκεψη μιας ακόμα ομάδας τεκνοκρατών, οι οποίοι από την Τρίτη 30 Οκτωβρίου θα ακτινογραφήσουν την κατάσταση των ελληνικών τραπεζών μετά τις τελευταίες ισχυρές αναταράξεις στο Χρηματιστήριο και τη λειτουργία του εξωδικαστικού μηχανισμού.

του Μάριου Ροζάκου
m_rozakos@yahoo.com

Η νέα, διπλή αποστολή των τεχνικών κλιμακίων έχει στόχο να ξεκαθαρίσει το τοπίο ώστε να μπει στην τελική ευθεία η πρώτη έκθεση των ευρωπαϊκών θεσμών για την Ελλάδα, στο πλαίσιο της ενισχυμένης μεταμνημονιακής εποπτείας. Η έκθεση αναμένεται να ολοκληρωθεί γύρω στις 20 Νοεμβρίου, συνεπώς το πιθανότερο είναι να συζητηθεί στο Eurogroup της 3ης Δεκεμβρίου, όπου αναμένεται να ληφθούν οι τελικές αποφάσεις για το θέμα των συντάξεων. Ωστόσο, εάν επιταχυνθούν οι διαδικασίες, ενδεχομένως να μπορούσε να εξεταστεί νωρίτερα, στο έκτακτο Eurogroup της 19ης Νοεμβρίου. Η δεύτερη εκδοχή εξυπηρετεί και την κυβέρνηση, η οποία οφείλει να καταθέσει το τελικό σχέδιο του Προϋπολογισμού στη Βουλή έως τις 21 Νοεμβρίου, δίχως περιθώριο για δύο σεναρία. Οι ξένοι τεκνοκράτες θα ξεσκονίσουν από κοντά τα στοιχεία για την πορεία του κρατικού προϋπολογισμού και της οικονομίας φέτος, σε συνδυασμό με τις προβολές για την επόμενη χρονιά, εστιάζοντας σε 3+1 θολά σημεία:

1 Διαφορά εκτιμήσεων για την υπεραπόδοση του φετινού κρατικού προϋπολογισμού: Το υπουργείο Οικονομικών υποστηρίζει ότι το 2018 θα κλείσει με δημοσιονομικό κέρος 800 εκατ. ευρώ. Οι τεκνοκράτες της Κομισιόν, σύμφωνα με πληροφορίες, ψαλιδίζουν το ποσό αυτό και έχουν θορυβηθεί από τα τελευταία στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που δείχνουν ότι τον Σεπτέμβριο υπήρξε υστέρηση 346 εκατ. ευρώ στα καθαρά έσοδα, ενώ οι επιστροφές φόρου καθυστέρησαν και υπήρχε υπερευρωπαϊκή δαπάνη, ιδίως του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Προβληματισμός επικρατεί και για την αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα κατά 850 εκατ. ευρώ τον Λύγουστο.

2 Διαφορά προβλέψεων για τον δημοσιονομικό κέρος του 2019: Ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών ανέφερε την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή ότι ο δημοσιονομικός κέρος θα φτάσει το 2019 το 0,5%-0,6% του ΑΕΠ, δηλαδή 1 δισ. ευρώ (με περικοπή των συντάξεων και εφαρμογή των ψηφισμένων αντίμετρων), και ότι μέχρι το 2022 ο κέρος αυτός θα είναι 2% του ΑΕΠ (περίπου 3,6 δισ. ευρώ). Σύμφωνα με πληροφορίες, οι Ευρωπαίοι τεκνοκράτες βάζουν τον πήχη 200-3000 εκατ. ευρώ χαμηλότερα, ενώ αρχικά η διαφορά έφτανε τα 600 εκατ. ευρώ.

Πιο χαμηλά ο πήχης

Όπως ανέφεραν στο «ΘΕΜΑ» πηγές με άμεση γνώση των διαβουλεύσεων της ελληνικής πλευράς με τους πιστωτές της, οι Ευρωπαίοι εμφανίζονται θετικοί απέναντι στο αίτημα να αποφευχθεί η ψηφισμένη περικοπή των συντάξεων εφόσον «βγαίνουν τα νούμερα». Ωστόσο θεωρούν ότι, με βάση τα μέχρι τώρα διαθέσιμα στοιχεία, δεν υπάρχει δημοσιονομικό περιθώριο να μη θιγούν οι συντάξεις και παράλληλα να εφαρμοστούν όλα τα αντίμετρα, συνολικού ύψους 765 εκατ. ευρώ, που προτείνει η κυβέρνηση (μεσοσταθμικά μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 10%, μείωση ασφαλιστικών εισφορών ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοασφαλισούμενων και αγροτών, μείωση φόρου στα μερίσματα, σταδιακή μείωση φόρου στις επιχειρήσεις, επιδότηση ενοικίου, επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών για νέους εργαζομένους, ενίσχυση της ειδικής αγωγής και του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»). Συνεπώς, η ελληνική πλευρά θα πρέπει είτε να τους μεταπειλώσει, είτε να δεχτεί αναβολή κάποιων αντίμετρων ή μείωση των σχετικών κονδυλίων, είτε να βρει τρόπο να καλύψει το υπολειπόμενο κόστος των αντίμετρων (π.χ. προχωράει σε μικρή μείωση των συντάξεων). Σε κάθε περίπτωση, «η επέκταση του Προϋπολογισμού δεν θα συζητηθεί στο εξαιρετικά ασφυκτικό πλαίσιο που είχαμε συνθηθεί όσο βρισκόμασταν στα μνημόνια. Αν υπάρχει ή διαφαίνεται απόκλιση, δεν θα πουν "πάρτε μέτρα τώρα", ανέφερε στο «ΘΕΜΑ» μέλος της ελληνικής διαπραγματευτικής ομάδας.

3 Υπεραισοδοές προβλέψεις της κυβέρνησης για ανάπτυξη, κατανάλωση, επενδύσεις: Το προσχέδιο του νέου Προϋπολογισμού βασίζεται σε πρόβλεψη για ανάπτυξη 2,5% το 2019, τόνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 1,1% και θεαματική αύξηση των επενδύσεων κατά 11,9%. Πολλοί αναλυτές και ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) διατυπώνουν σοβαρές επιφυλάξεις για τις προβλέψεις αυτές. Πρόσθετη πηγή ανησυχίας για τους δανειστές αποτελεί ο καταignoμός δικαστικών προσφυγών για διεκδίκηση αναδρομικών από περικοπές μισθών και συντάξεων. Η νέα, εν αναμονή, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για τη συνταγματικότητα ή μη του νόμου Κατρούγκαλου και η πρόθεση πολλών κατηγοριών δημοσίων υπαλλήλων να διεκδικήσουν δικαστικά τον 13ο και τον 14ο μισθό ναρκοθετούν τα θεμέλια των δημοσιονομικών υπολογισμών της κυβέρνησης.

business stories • ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΙΔΗΣ
vasil@akridis.gr @pilotstefanakis

Εθνική ευθύνη να αντιμετωπίσουμε την υπογεννητικότητα

Μπορεί τα πολιτικά γεγονότα των τελευταίων ημερών να ήταν καταγιστικά και να μονοπώλησαν ως έναν βαθμό το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης, πλην όμως παράλληλα τρέχουν και κάποιες άλλες εθίσσεις οι οποίες είναι ιδιαίτερα ανησυχητικές για το μέλλον αυτής της χώρας και δεν πρέπει να τις υποστηρίξουμε ή να θεωρούμε ότι δεν μας αφορούν.

Θα συμφωνήσω ότι είναι δικαιολογημένη η αγωνία εκατομμυρίων συμπολιτών μας που βρίσκονται στη συνταξη αν θα κοπούν έτι περαιτέρω οι συντάξεις τους και τι θα γίνει τελικά με το Eurogroup του Δεκεμβρίου, το οποίο έχει τον τελικό λόγο. Ωστόσο, είναι εδύο αγωνιώδεις το ερώτημα και για τους σημερινούς εργαζόμενους αν τελικά, μετά από μερικά χρόνια που θα τελειώσουν τον εργασιακό τους βίο, θα πάρουν ή όχι συνταξή, έστω και κατά πολύ μικρότερη από αυτή που παίρνουν οι σημερινοί συνταξιοδότες.

Και τούτο γιατί να μην με βάση τα σημερινά οικονομικά μοντέλα και τα παρουσιαζόμενα αποθεματικά του ΕΦΚΑ (αληθινά ή μαγειρεμένα, θα φραξεί σύντομα) να μη συντρέχει λόγος να κοπούν οι συντάξεις, τουλάχιστον προς το παρόν, όμως κανείς δεν θέλει να συζητήσει σε τι κατάσταση θα είναι τα Ταμεία σε μόλις 10-15 χρόνια από σήμερα, καθώς τον παράγοντα της γήρανσης του πληθυσμού λίγος τον μετρούν.

Μόλις προχθές είδε το φως της δημοσιότητας η έκθεση της επιστημονικής επιτροπής που συνδράμει την αρμόδια επιτροπή της Βουλής, με βάση την οποία το 2035 ο πληθυσμός της Ελλάδας θα έχει μειωθεί κατά 1,4 και το 2050 κατά 2,4 εκατομμύρια. Με βάση αυτή τη μελέτη λοιπόν, η συρρίκνωση του πληθυσμού θα είναι τεράστια και ούτε λίγο ούτε πολύ οι Έλληνες του 2035 θα είναι κάτω από 10 και το 2050 κάτω από 9 εκατομμύρια. Οι δε πάνω από 65 ετών θα αποτελούν σχεδόν το 40%, με ένα σημαντικό ποσοστό από αυτούς (6,5%) πάνω από τα 85 έτη λόγω της αύξησης του προσδόκιμου ζωής.

Πέραν όλων των άλλων λοιπόν (για παράδειγμα, ο πληθυσμός των γειτόνων μας Τούρκων αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο και είναι ήδη οκταπλάσιος ενώ στη δεκαετία του '60 ήταν διπλάσιος) τίθεται και ένα μείζον θέμα επιβίωσης μας ως έθνους. Το σενάριο αυτό δεν είναι φανταστικό στα χαρτιά, καθώς ήδη με βάση

Όσο αν το σήμερα έχει καταντήσει για τους περισσότερους από εμάς δραματικό από την πολυετή κρίση, είναι θέμα εθνικής ευθύνης απέναντι στις επόμενες γενιές να ληφθούν από τώρα μέριμνες για την αντιστροφή της υπογεννητικότητας και της επανόδου όλων αυτών των εκατοντάδων χιλιάδων νέων Ελλήνων που το ελληνικό κράτος, όπως το καταντήσαμε, έδωσε από τη χώρα

τις επόμενες γενιές και θανάτους το ισοζύγιο είναι αρνητικό τα τελευταία χρόνια και με την υπογεννητικότητα που καταγράφεται αυτή η ψαλίδα διαρκώς θα ανοίγει.

Με τα σημερινά δεδομένα, σε κάθε συνταξιοδότη ανατοκούν 1,4 εργαζόμενοι. Δηλαδή οι ασφαλιστικές εισφορές των 1,4 εργαζομένων καλύπτουν (τρόπος του λέγειν) τη συνταξή ενός απομακρού. Αυτό όμως είναι μια μαγική εικόνα αν λάβουμε υπόψη ότι ποιόν μισθόν καταβάλλαν ποσοστιαίες εισφορές οι εργαζόμενοι λίγα χρόνια πριν και επί ποίων καταβάλλουν σήμερα οι εργαζόμενοι των 400 ευρώ και της εκ περιτροπής απασχόλησης.

Η κατάσταση επομένως δεν προοικονομείται καλά. Και όσο κι αν σήμερα έχει καταντήσει για τους περισσότερους από εμάς δραματική από την πολυετή κρίση, είναι θέμα εθνικής ευθύνης απέναντι στις επόμενες γενιές να ληφθούν από τώρα μέριμνες για την αντιστροφή της υπογεννητικότητας και της επανόδου όλων αυτών των εκατοντάδων χιλιάδων νέων Ελλήνων που το ελληνικό κράτος, όπως το καταντήσαμε, έδωσε από τη χώρα. Οι ανεργιοί νευοί αλλά και οι αυτοαπασχολούμενοι δεν τολμούν να παντρευτούν και να δημιουργήσουν οικογένειες με παιδιά. Λογικό και κατανοητό. Ωστόσο οι κυβερνήσεις που εφευρίσκουν δεκάδες επιδόματα για την τελευταία τους έχουν, νομίζω, το περιθώριο να επιδοτήσουν τα νέα ζευγάρια και την τεκνοποίηση. Σχεδιασμός χωρίς αγκυλώσεις χρειάζεται και παρ' όλες τις οικονομικές δυσχέρειες των δημόσιων οικονομικών από κάπου μπορούν να βρεθούν κονδύλια για να αποτρέψουν τη συρρίκνωση της Ελλάδας και να μη μετατραπούν με μέσα σε λίγα χρόνια μια χώρα γερόντων, ειδικά ληλαία όχι μόνο για τα διεθνή οικονομικά συμφέροντα, αλλά και για τις επιβουλές ασπονδων φίλων-γειτόνων.

Υπό προϋποθέσεις η μη περικοπή συντάξεων

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Στις 3 Ιουλίου, κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα, ο Πιερ Μοσκοβισί είχε ανοίξει «παράθυρο» για τη μη περικοπή των συντάξεων λέγοντας ότι «οι δεσμεύσεις πρέπει να τηρούνται, αλλά δεν είναι ανελαστικές». Πάνω από τρεις μήνες και μία ιταλική κρίση αργότερα, ο κρησμός Μοσκοβισί γέρνει σαφώς προς το δεύτερο σκέλος του, αφού οι πληροφορίες συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι οι προοπτικές για να μη δουν οι συνταξιούχοι τις ψηφισμένες περικοπές στις συντάξεις τους από τον Δεκέμβριο είναι θετικές.

Σύμφωνα με πληροφορίες, όχι μόνο η Κομισιόν, στις Βρυξέλλες, έχει πλέον καταλήξει υπέρ της μη περικοπής, αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες το κλίμα διαμορφώνεται σε μια τέτοια κατεύθυνση. Ακόμη και το ΔΝΤ φέρεται να έχει σιωπηλώς αποδεχθεί τη μη μείωση, αν και στο εσωτερικό του, σύμφωνα με πληροφορίες, παραμένουν έντονες οι διαφωνίες για μια τέτοια κίνηση, κυρίως ως προς τις επιπτώσεις της στη μακροπρόθεσμο βιωσιμότητα του ασφαλιστικού. Σε κάθε περίπτωση, το ΔΝΤ σε αυτή τη φάση φαίνεται πως περιορίζεται σε ρόλο Ποντίου Πιλάτου, παραπέμποντας τις αποφάσεις στην Ευρώπη.

Όσον αφορά το Eurogroup, από την κρίση του οποίου θα περάσει τελικά η όποια απόφαση, πηγές της Κομισιόν τοντάρουν στη συναίνεση, αλλά υπό προϋποθέσεις. Ο πιο δύσκολος παίκτης παραμένει η Γερμανία, για την οποία αναμένεται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο αφ' ενός η στάση του ΔΝΤ και αφ'

Ακόμη και το ΔΝΤ φέρεται να έχει σιωπηλώς αποδεχθεί τη μη μείωση, αν και στο εσωτερικό του, σύμφωνα με πληροφορίες, παραμένουν έντονες οι διαφωνίες για μια τέτοια κίνηση.

ετέρου οι διασφαλίσεις που θα δοθούν ότι δεν θα υπάρξει υπαναχώρηση ως προς τις δεσμεύσεις της χώρας και ειδικότερα ως προς την επίτευξη του στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με πληροφορίες από ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, τα εξής σενάρια είναι πιθανά:

- Να ζητηθεί από την κυβέρνηση να αναλάβει τη δέσμευση διεξαγωγής νέας αναλογιστικής μελέτης για το ασφαλιστικό εντός του 2019 και σε περίπτωση που αποδειχθεί ανάγκη περικοπής συντάξεων, να την κάνει.
- Να αποφασιστεί τελικά όχι η ακύρωση του μέτρου, αλλά η αναστολή του και η επαναξιολόγηση της κατάστασης σε μεταγενέστερο στάδιο το 2019, για να αποφασιστεί αν θα γίνουν οι περικοπές ή όχι.
- Παρότι σενάρια αναβολής της απόφασης για τις συντάξεις είχαν

προκαλέσει το προηγούμενο διάστημα την έντονη ενόχληση της Νέας Δημοκρατίας, στον βαθμό που μεταφέρουν το κόστος στην επόμενη κυβέρνηση, στις Βρυξέλλες και στις άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες θεωρούν ότι η διατήρηση του θέματος ανοικτού είναι μια πιθανή συμβιβαστική λύση, ώστε να καθησυχαστούν οι προβληματισμοί όσων δεν έχουν πειστεί ότι το ασφαλιστικό είναι βιώσιμο μακροπρόθεσμα.

Οι διασφαλίσεις ως προς την επίτευξη του στόχου του 3,5% του ΑΕΠ είναι ακόμη ένα ανοικτό θέμα. Σύμφωνα με πληροφορίες, η Κομισιόν εκτιμά ότι το πρωτογενές πλεόνασμα, με βάση τα μέτρα που περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός (χωρίς περικοπή συντάξεων και με τμήμα των αντιμέτρων, ύψους 765 εκατ. ευρώ), υπολείπεται κατά περίπου 0,2% του ΑΕΠ (300-400 εκατ. ευρώ) του στόχου για 3,5% του ΑΕΠ, εν

αντιθέσει με την κυβέρνηση που υπολογίζει ότι το πρωτογενές πλεόνασμα θα φτάσει στο 3,56% του ΑΕΠ, εξασφαλίζοντας και μια μικρή υπέρβαση. Μια πρώτη εικόνα των νεότερων εκτιμήσεων της Κομισιόν για το πρωτογενές πλεόνασμα θα έχουμε τις επόμενες ημέρες, στο πλαίσιο της δημοσίευσης των φθινοπωρινών της προβλέψεων.

Πηγές από ευρωπαϊκές πρωτεύουσες εκτιμούν ότι η κυβέρνηση θα κληθεί να θυσιάσει επιπλέον αντίμετρα, έτσι ώστε τα μεγέθη που θα παρουσιαστούν στους υπουργούς Οικονομικών να είναι αρκετά πειστικά. Οι περικοπές δε ίσως να μην είναι και τόσο ανώδυνες, αν ληφθεί υπόψη ότι η σημερινή διαφορά των 300-400 εκατ. ευρώ που χωρίζει κυβέρνηση και Κομισιόν αντιστοιχεί σχεδόν στο μισό των παρεμβάσεων του προϋπολογισμού (για επιδότηση ανοικτού, μείωση ΕΝΦΙΑ, μείωση ασφαλιστικών εισφορών κ.ά.).

Με άλλα λόγια, ο δρόμος προς τη μη περικοπή των συντάξεων δεν θα είναι ακριβώς περίπατος, αφού κατά πάσα πιθανότητα και θυσιές σε κάποια μέτρα κοινωνικού χαρακτήρα θα απαιτήσει και υπό όρους θα συνοδευτεί, κρατώντας ζωντανή την απειλή της περικοπής σε μεταγενέστερο χρόνο.

Η συζήτηση θα ξεκινήσει στο Euroworking Group, στο τέλος της επόμενης εβδομάδας, και πιθανώς θα απασχολήσει και το Eurogroup της 5ης Νοεμβρίου, αλλά η έκθεση της Κομισιόν για τον προϋπολογισμό θα δημοσιοποιηθεί στο τέλος Νοεμβρίου και θα παρουσιαστεί στους υπουργούς Οικονομικών στη σύνοδό τους της 3ης Δεκεμβρίου. Τότε θα ξεκαθαρίσει το τοπίο.

Σε απέραντο δικαστήριο κινδυνεύει να μετατραπεί το ασφαλιστικό

Μετά τις αποφάσεις για περικοπές συντάξεων – Στα 9 δισ. το κόστος για το Δημόσιο

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Φόβος μετατροπής του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας σε ένα απέραντο δικαστήριο εκφράζουν ειδικοί της κοινωνικής ασφάλισης, με αφορμή τις πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις περί αντισυνταγματικότητας των περικοπών στις συντάξεις, κύριες και επικουρικές, που επιβλήθηκαν το 2012.

Ήδη, αυξάνονται ανησυχητικά οι νέες προσφυγές στη Δικαιοσύνη από συνταξιούχους που διεκδικούν την επιστροφή των δώρων καθώς και ποσών που αναδρομικά μπορεί να φθάσουν έως και τις 22.000 με 25.000 ευρώ ανά άτομο. Σωρευτικά, για το σύνολο των συνταξιούχων το κόστος εκτιμάται σε περισσότερα από 8 με 9 δισ. ευρώ, γεγονός που καθιστά απαγορευτική την όποια πρόθεση για εφαρμογή της απόφασης του ΣτΕ.

Παράλληλα, δημιουργείται ένα νέο, μαζικό κύμα υποβολής αιτήσεων προς τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ από τους συνταξιούχους, που προκαλεί αφενός σύγχυση αφετέρου ουρές ταλαιπωρίας τόσο για τους συνταξιούχους όσο και για τους εργαζόμενους στα Ταμεία.

Και βέβαια, βρισκόμαστε εν αμαμονή μιας νέας απόφασης του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου που αφορά τον νόμο Κατρούγκαλου και δη αν είναι ή όχι συνταγματικός ο τρόπος απορρόφησης των μείωσεων του 2012 στις συντάξεις, μέσα από τη διαδικασία του επανυπολογισμού και της καταγραφής της λεγόμενης προσωπικής διαφοράς, που θα ξεκινήσει από τον Ιανουάριο του 2019. Μια πιθανή κρίση αντισυνταγματικότητας ενδέχεται να πυροδοτήσει νέο κύκλο δικαστικών διεκδικήσεων. Αναλυτικά, στον τομέα των συντάξεων, οι ειδικοί της κοινωνικής ασφάλισης ξεκαθαρίζουν στην «Κ» ότι οι συνταξιούχοι μπορούν να διεκδικήσουν δικαστικά τις περικοπές που κρίθηκαν αντισυνταγματικές με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας το 2015. Μάλιστα, καθώς αναγνωρίζουν ότι το κόστος ενδέχεται να είναι σημαντικό, ίσως και ίσο με τα ποσά που κάποια στιγμή θα δικαιωθούν, συμβουλεύουν ότι όποιος τελικά

Οι ειδικοί της κοινωνικής ασφάλισης ξεκαθαρίζουν στην «Κ» ότι οι συνταξιούχοι μπορούν να διεκδικήσουν δικαστικά τις περικοπές που κρίθηκαν αντισυνταγματικές με τις αποφάσεις του ΣτΕ το 2015. Μάλιστα, καθώς αναγνωρίζουν ότι το κόστος ενδέχεται να είναι σημαντικό, ίσως και ίσο με τα ποσά με τα οποία κάποια στιγμή θα δικαιωθούν, συμβουλεύουν ότι όποιος τελικά οδηγηθεί στη δικαστική οδό θα είναι καλύτερο να επιλέξει τις ομαδικές αγωγές.

Ειδικοί της κοινωνικής ασφάλισης εξηγούν στην «Κ» τι πρέπει να κάνουν οι συνταξιούχοι.

επιλέξει τη δικαστική οδό θα είναι καλύτερο να προσφύγει με ομαδικές αγωγές. Οι οποίες, εφόσον γίνουν εντός του 2018, θα καθυστερήσουν σημαντικά, καθώς αναμένεται τόσο ο ΕΦΚΑ όσο και το ΕΤΕΑΕΠ να ασκήσουν εφέσεις.

Στο ερώτημα της «Κ» τι ποσά μπορούν να διεκδικήσουν οι συνταξιούχοι, οι ειδικοί επισημαίνουν ότι η απόφαση του ΣτΕ που εκδόθηκε στις 10 Ιουνίου του 2015 ξεκαθαρίζει ρητά ότι δεν προβλέπει αναδρομική ισχύ. Παράλληλα, επισημαίνουν ότι έως ότου κριθεί η αντισυνταγματικότητα και του νόμου Κατρούγκαλου, οι διεκδικήσεις αφο-

ρούν το διάστημα από τον Ιούνιο του 2015 έως και τον Δεκέμβριο του 2018. Μόνον όσοι είχαν προσφύγει στη Δικαιοσύνη πριν από την απόφαση του ΣτΕ μπορούν να διεκδικούν ποσά από την 1η/1/2012 και έως 5 χρόνια, καθώς στη συνέχεια προβλέπεται παραγραφή των διεκδικήσεων.

Προσοχή όμως. Αιτήσεις προς τον ΕΦΚΑ ή και το ΕΤΕΑΕΠ μπορούν και συστήνεται από τους ειδικούς να υποβάλουν μόνον όσοι διεκδικούν την επιστροφή ποσών δικαστικά. Η αίτηση έχει στόχο όχι την καταγραφή του δικαιώματος, αλλά τη διακοπή της παραγραφής, καθώς, όπως όλα δείχνουν, τα Ταμεία δεν προσανατολίζονται σε καθολική εκτέλεση των αποφάσεων του ΣτΕ. Όλες οι υπόλοιπες αιτήσεις, παρότι δεν έχουν –ή δεν θα έπρεπε να έχουν– κόστος για τους συνταξιούχους, δεν αναμένεται να έχουν και κανένα αποτέλεσμα.

Οι ειδικοί ξεκαθαρίζουν ότι το ελληνικό Δημόσιο οφείλει να συμ-

μορφώνεται με τις αποφάσεις της Δικαιοσύνης. Επισημαίνουν όμως ότι καθώς το κόστος της συμμόρφωσης ενδέχεται να αγγίζει ή και να ξεπερνάει τα 9 δισ. ευρώ, η λύση που πρέπει να αναζητηθεί οφείλει να είναι πολιτική, ώστε να μπορεί να την αντέξει και η χώρα και το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης... χωρίς να μετατραπούν σε ένα απέραντο δικαστήριο. Πολλώ δε μάλλον όταν τις τελευταίες ημέρες αιτήσεις υποβάλλουν προς τις υπηρεσίες τους και οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο, καθώς πρόσφατες αποφάσεις Ειρηνοδίκων έκριναν παράνομη και τη μη καταβολή του 13ου και 14ου μισθού στο Δημόσιο, ενώ το... πολύβερ ξηλώνεται και εξαιτίας της κυβερνητικής πρόθεσης να επιστρέψει αναδρομικά ποσά ύψους περίπου 1,2 δισ. ευρώ σε εν ενεργεία ενστόλους, δικαστικούς και πανεπιστημιακούς, εφαρμόζοντας παλαιότερες αποφάσεις του ΣτΕ για τους μισθούς.